

S. A. D. R.

PUBLI CAȚI UNE DE TEATRU ROMANESC

22
INCURCA LUME

COMEDIE IN TREI ACTE

DE

A. de HERZ

256383



EDITURA SOCIETĂȚII AUTORILOR DRAMATICI ROMÂNI

INCURCĂ-LUME

COMEDIE ÎN TREI ACTE
de A. de HERZ

Această comedie care s'a reprezentat mai mult de două sute de ori, la București și în toată țara, a mai avut, ca element de succes, și pe autorul ei în fruntea distribuției. D-l A. de Herz a creat rolul lui *Emil Strâmbuleanu*, cu excelente posibilități de interpretare, cari l-au îndemnat, pe urmă, să mai joace și în alte piese ale sale.

„Incurcă-Lume“ este, până acuma, singura comedie de situație pe care a scris-o autorul „Păiajenului“, și a fost, fără îndoială o biruință teatrală pe care presa a înregistrat-o cu meritate elogii.

Așa, de pildă, a doua zi după premieră *Iosif Nădejde* scrie în „*Adevărul*“:

„Două motive speciale de atracție au umplut aseară sala Teatrului Mic, așa cum n'am văzut-o nici odată până azi: întâi numele autorului piesei — A. de Herz — firmă de încredere, păr lăudat la care însă publicul știe că se poate duce cu sacul mare; al doilea, faptul că unul din principalele roluri ale piesei urma să fie jucat chiar de autor.

„Publicul nu s'a înșelat în așteptările lui. Comedia d-lui A. de Herz e amuzantă, vioasă, veselă și înveselitoare, iar actorul A. de Herz o revelație târzie a unui talent veritabil de comedie.

„De data aceasta autorul *Păiajenului*, al lui *Mărgeluș*, al *Omului de zăpadă* n'a mai zăbovit pe terenul comediei sentimentale unde lacrima se învecinează cu surâsul și unde efectul de comedie vine tocmă la timp pentruca să risipească tristețea și melancolia. În „*Incurcă-Lume*“ autorul abordează comedia francă, vodevilul destinat numai să înveselească și să trimită pe spectatori acasă în excelente dispozițiuni“.

D-l *Emil D. Fagure* semnează în „*Lupta următoarele aprecieri*“:

„D-l A. de Herz are foarte dezvoltat comicul situațiilor; știe să incurce o acțiune comică și conștient de puterile sale în această direcție a scris pe *Incurcă-Lume* și a incurcat-o așa de bine în cât aproape să n'o mai poată descurca.

D-l *Alexandru Kirifescu* scrie în „*Cuvântul*“:

„D-l A. de Herz este un admirabil autor dramatic. Singurul nostru autor dramatic.



D-l A. de HERZ

„Piesa e o farsă, un vodevil, fără nimic artificial, mecanic, loviturile se împletesc în chip firesc, scenele se succed fără să scârțâie, personagiile evoluează cu o desinvoltură adorabilă, — e o improvizare la prima vedere, dar un lucru foarte dificil în fond. După „*Păiajenul*“ e cea mai bine construită din piesele d-lui de Herz“.

„*Dimineața*“ sub semnătura d-lui *Tudor Teodorescu-Bramște* publică:

„Începând de alături ieri seară, verva încredibilă a d-lui A. de Herz dăruiește bucură tenților bătuți de atâtea necazuri, un lung șir de seri de mare înveselire.

„D-l de Herz încarnă cel mai autentic autor de comedii din câmpul încercat, în timpul două decenii, acest gen atât de facil în aparență atât de dificil în realitate.

„Stăpânul deplin ce-

ce în vocabularul premierelor se chiamă tehnica teatrală; cunoscând, adică, meșteșugul clădat de a te lăntui, de la început pe spectator, de ai face să creadă când răzi tu, să creadă ceea ce crezi tu, să se mire când te miri tu; posedând toate tainele și toate trusele rilor profesionale, d-l de Herz se folosește de ele cu un real și onest simț al măsurii.

„Cu câteva ușoare exagerări *Incurcă-Lume* a fost, fără îndoială, o farsă, — o farsă germană, așa cum sunt cele mai multe din produsele teatrului nostru.

A. de HERZ

INCURCA LUME!

COMEDIE IN TREI ACTE

TEATRUL MIC

A. de HERZ

joacă in noua sa piesă

INCURCA LUME!

Comedie in trei acte
impreună cu

LENY CALER

M. WAUVRINA

C. HOCIUNG

AL. GHIBERICON

AURA RADOVICI „ **MARCEL ENESCU**

dela Teatrul Național

Directiunea de scenă: SICA ALEXANDRESCU

PREMIERA: VINERI 11 IANUARIE 1929

Biletele s'au pus in vânzare la casa Teatrului MIC

Cartea Greaca - Paul M. Rotarescu, str. Carol 51

EDITURA S. A. D. R. BUCUREȘTI

CĂRȚI ANTICARIAT

DISTRIBUȚIA

<i>Emil Strâmbuleanu</i>	D-L	A. DE HERZ	<i>Totul e</i>
<i>Bungrăzescu</i>	„	MARCEL ENESCU	<i>Păpăruș</i>
<i>Matei Pintenaru</i>	„	AL. Ghibericon	<i>Ștefan</i>
<i>Marchizul</i>	„	C. HOCIUNG	<i>Ștefan</i>
<i>Didina Strâmbuleanu</i>	D-NA	AURA RADOVICI	<i>Scanteia</i>
<i>Olga</i>	D-RA	LENY CALER	<i>Scanteia</i>
<i>Maria</i>	D-NA	MARIA WAUVRINA	<i>Păpăruș</i>

Diracțiunea de scenă: SICĂ ALEXANDRESCU

Premiera: VINERI 11 IANUARIE 1929

Copyright by **A. de Herz**, 1929

Toate drepturile de traducere, reproducere și reprezentare
rezervate pentru toate țările

B.C.U. "Carol I" Bucuresti



C256383

ACTUL INTAIU

In casa avocatului Emil Strâmbuleanu.

Un hol în care intri prin vestibulul din fund.

Imediat, la dreapta, o fereastră mare cu geamuri late, apoi, pe planul întâi, o ușă care duce în camera de lucru. La stânga, pe același plan, altă ușă care duce în dormitor. Mai sus de această ușă sunt câteva trepte care duc în restul apartamentului.

Divan mare, în fund, între aceste trepte și larga deschizătură a vestibulului. Lângă el e o mescioară cu telefon. Fotoliuri, tablouri, covoare, etc...

SCENA I

DIDINA, MARIA

(E înținerie. Didina, după o noapte de așteptare, a clipit pe divan. Intră Maria care, de dimineață, vine să scuture. Vede pe stăpână-sa și se oprește speriată.

Sgomotul a trezit-o pe Didina).

DIDINA. — Nu te speria. Eu sunt.

MARIA, îngrijată. — Nu v'a fost bine, conia ?

DIDINA, încă nedumerită. — Cât e ceasul ?

MARIA. — Trecut de șapte.

DIDINA, se ridică speriată. — Dimineața ! ?

MARIA. — Sigur. Venisem să scutur. *(In vreme ce Didina intră iardăș la grije).* Nici eu n'am dormit toată noaptea.

DIDINA, neglijent. — Ți-a fost rău ?

MARIA. — Nu, dar cu Vasile, care nici azi noapte n'a venit acasă.

DIDINA. — Nici el n'a venit ? *(indignată)* Păcătoșii !

MARIA, zâmbeste ușor. — Cum văd eu, n'a venit nici unul.

DIDINA. — N'a venit. Ori i s'a întâmplat ceva, ori...

MARIA. — Nu i s'a întâmplat nimic. Când li se întâmplă ceva, li se întâmplă acasă ! Vasile vine acasă, când fi e rău ; când nu vine știu că e sănătos.

DIDINA. — Da, dar conașului nu i se întâmplă nici când să lipsească de acasă noaptea. L-am așteptat până la două, trei, patru, pe urmă n'am mai putut și m'am culcat pe divan.

MARIA. — Poate c'a venit și s'a dus să se culce, fără să știți.

DIDINA, e în dreptul ușei din stânga. — Aș ! *(deschide ușa și chiamă)* Emil ! Da' de unde !... *(închide ușa)*

MARIA, ține de treabă. *(pauză)* Mă gândeam să telefonez lui Vasile-meu, să se intereseze, dar mi-e că fac mai rău.

MARIA. — Nu mai telefonați, conia, că vine colțul !... Eu n'am nici un frate ca să-l telefoniez și Vasile vine totdeauna.

DIDINA. — Bine.. Vasile.. !

MARIA. — La fel sunt toți, conia ! Ori boer ori... ! La fel, sunt, când dau de una, care le face cu ochiul. Eu... ce să vă spun, m'am obișnuit. O să vă obișnuieți și dumneavoastră.

DIDINA. — Iți foarte mulțumesc. Eu nu suport !...

MARIA. — Așa spuneam și eu la început, dar pe urmă m'am gândit că tot cu el e mai bine și ne.am împăcat.

DIDINA. — Bine... tu... !...

MARIA. — La fel suntem toate, conia !... Ori cucoane, ori... ! Tot aia e. De cât să-i schimbăm mereu, mai bine știi că ai omul tău. Păcâtos cum o fi, dar vede de tine.

DIDINA. — Așa judeci tu. Eu mă despart de un astfel de bărbat și nu.mi mai trebuie nimeni.

MARIA. — Așa judecați dv., și pe urmă tot vă trebuie...

DIDINA, plictisită, schimbă vorba. — Vezi-ți de treabă !... Pe urmă pregătește-mi baia, și... *(rămâne pe gânduri)*

MARIA. — Și.. ?

DIDINA. — Nimic. *(ese prin stânga).*

(Maria desface perdelele și pe urmă deschide fereastra. E ziua deabinelea. Cu cârpa de praș începe să scuture un scaun tocmai când prin fund intră Emil Strâmbuleanu. Treizeci și ceva de ani. O eleganță nu prea căutată. Puțin dezorientat, înaintea ca omul ce se simte vinovat).

SCENA II

EMIL, MARIA

EMIL, în șoaptă. — Pst!... *(Maria îl vede, încetează cu scuturatul)* Ce faci acolo ? *(își scoate pardesul și-l pune pe divan).*

MARIA. — Scutur !...

EMIL. — Conia doarme ?

MARIA. — Nu pot să știu, că acuma s'a culcat.

EMIL. — Acuma ? Da' ce..a fost la bal ?

MARIA. — Nu. V'a așteptat toată noaptea. Era foarte îngrijată.

EMIL. — Să-i fie de bine.

MARIA. — Vroia chiar să telefoneze fratelui dumneaei.

EMIL, *ingrijat*. — Și ?

MARIA. — N'a mai telefonat, dar era foarte îngrijată !... Am găsi'o aici ! (*închide fereastra*)

EMIL. — Lasă deschis, să intre aerul. (*Maria deschide fereastra*)

MARIA. — Mi-era să nu vă fie răcoare !...

EMIL, *răstit*. — Lasă deschis și vezi-ți de treabă !... Să nu faci sgomot până nu intru în iatac. (*Maria stă, Emil în vârful picioarelor merge spre ușa din stânga tocmai când intră Didina care se oprește pe prag. Emil se zăpăcește și caută un mijloc de a eși din încurcătură*) Tocmai întrebam de tine.

SCENA III

MARIA, EMIL, DIDINA

DIDINA, *aspră*. — Bună dimineața, domnule ! Ați petrecut bine ?

EMIL. — Ce vorbă-i aia : „petrecut bine“ ? Am stat și eu, ca omul care... este...

DIDINA, *Mariet*. — Du-te jos !... Aud pași în curte. Trebuie să fi venit Vasile !...

MARIA, *cu inima la loc*. — Ah !... Păcătosul !... (*ese repede prin fund luând pălăria și pardesiul de pe divan*)

EMIL. — Ce e cu Vasile ?...

DIDINA. — N'auziși ?... Un ticălos !... Bărbatul ei care n'a venit azi noapte acasă !...

EMIL, *cu ifos*. — Dacă i se întâmplă des, atunci Maria are dreptate !...

DIDINA, *iritată*. — Ticăloșenia nu se măsoară pe numărul ticăloșeniilor !... Nu, domnule ! O singură dată, e de ajuns, ca să nu mai meriți nici un fel de considerație. (*Emil dă din umeri*) Emil, unde mi-ai fost azi noapte ?... De ce n'ai venit acasă, la ora când vii totdeauna ?

EMIL. — Pentrucă nu sunt tren, să viu la oră fixă. Pe urmă și trenul întârziează. De ce n'aș întârzia eu ?... Hai să ne culcăm !... Sunt obosit, tu ești obosită...

DIDINA. — De unde ști ?

EMIL. — Mi-a spus Maria că nu te-ai culcat. Amândoi suntem obosiți. Hai să ne culcăm. (*vrea să treacă, dar Didina îl oprește*)

DIDINA. — Un mijloc foarte simplu, pentru a ocoli explicațiile.

EMIL, *enervându-se*. — Ce explicații ? N'am de dat nici un fel de explicații !... Dă-te la o parte, fi cuminte și nu mai umbra cu fleacuri.

DIDINA, *neclintită*. — Emil, unde mi-ai fost azi noapte ?

EMIL, *plctist*. — În oraș !...

DIDINA. — Unde și la cine ? Am dreptul să întreb unde mi-ai umblat azi noapte.

EMIL. — Ai dreptul să întreb, dar și eu am dreptul să nu-ți răspund.

DIDINA. — Cum ?

EMIL. — Te-am învățat cu nărav Tot acasă și acasă !... Am fost și eu... care... e... nu... care așa... și... (*spune vorbe fără șir*) Eu... (*încurcat*) Am fost în oraș !

DIDINA. — Orașul e mare. Unde ? În ce loc ?

EMIL. — Treaba mea.

DIDINA. — Treaba dumitale, dar și treaba mea.

EMIL. — Tocmai. Pentrucă e și treaba mea și treaba ta hai să ne vedem de treabă !

DIDINA. — Nu, Emil, nu !... Să nu crezi că scapi ușor cu glumele astea ! (*trece prin fața lui, și merge spre fereastră, de o închide. El vrea să iasă prin stânga, dar îl oprește tonul hotărârii al Didinei*) Nu sunt femeie s'o lași noaptea singură, ca să te duci să petreci.

EMIL, *exasperat*. — Odată, dragă !... Odată mi s'a întâmplat și mie !...

DIDINA. — Odată și e destul ca să pricep ce mă așteaptă.

EMIL. — Nu te-asteaptă nimic Didino ! Nu te-asteaptă nimic ! Era bine să nu mă aștepti nici tu. (*încurcat*) Am fost și eu... asta... cu băceți și a trecut vremea fără să bag de seamă.

DIDINA. — Unde ? La ora asta toate localurile sunt închise. Toate cărciumile se închid.

EMIL. — Te rog ! Eu nu umblu prin cărciumi !

DIDINA. — Va să zică ai fost la cineva !... La cine ?

EMIL. — Lasă-mă în pace, că ai început să mă plictisești. Eu nu dau socoteală nimănui.

DIDINA. — Da ? Nimănui ? Bine !... Va să zică ești liber să faci ce vrei !...

EMIL. — Da !... Sunt liber să fac ce vreau.

DIDINA. — Bine !... Atunci, și eu sunt liberă să fac ce vreau !...

EMIL. — Poftim !... N'ai decât să faci ce vrei. (*începe să râdă*)

DIDINA. — Nu, dragă, nu ! Îmi respect prea mult casa ca s'o fac de râs !...

EMIL. — Foarte bine.

DIDINA. — Dar trebuie s'o respecti și tu. După cinci ani de căsătorie găsesc că ai început prea de vreme.

EMIL. — Prea de vreme, și te superi c'am venit prea târziu.

DIDINA. — Una și cu una fac două : Ori îmi spui unde mi-ai fost azi noapte, ori plec pentru totdeauna.

EMIL. — E ridicol să ne certăm pentru asemenea prostii.

DIDINA : Nu e nici o prostie. Nu înțeleg să fiu bătaia ta de joc. (*crescendo cu plâns*) Nu înțeleg să fiu bătaia ta de joc, nu înțeleg să fiu bătaia ta de joc, nu înțeleg să fiu bătaia ta de joc. (*aleargă la telefon unde își compune numărul*) Eu nu aștept ca lucrurile să se repete. Vreau dela început o lămurire... vreau dela început o lămurire...

EMIL : Ce faci femeie ? Cui mai telefonezi acum ?

DIDINA. — Telefonez fratelui meu să vie... să-i spun tot... și să mă ia de aici !... (*în telefon*) Allo ! (*lui Emil*) Nu pot să fiu ridicolă.

EMIL, *exasperat*. — Da' cine ți-a spus că ești ridi-
colă ?

DIDINA, *cu gura în receptor și cu ochii la Emil*. —
Dumneata care ești un ticălos !.. Care ești un ticălos..
Care nu mai ai un pic de demnitate.. Care te ai mur-
dărit și ai batjocorit casa.. târându-mă și pe mine în
mocirla dumitale.. Mizerabile !.. Om fără caracter !..
Ticălos !.. Ticălos !..

EMIL. — Didino !.. Vin'o-ți în fire pentru numele
lui Dumnezeu !.. Ce-am făcut ? Ce s'a întâmplat ?

DIDINA, *în telefon*. — De ce te superi dragă !.. Nu
ți-am spus nimic. Cum?... Batjocoră... Mocirlă...? Nu mă
adresam ție.. E vorba de.. (lui Emil, care râde obser-
vând gața Didinei) Că ești și de o necuviință fără sea-
mă ! O femeie !.. O femeie care nu știe cum să se
poarte mai frumos.. Care nu te a jignit cu nimic.. și
de care îți bați joc !.. Să știe lumea te-ar omorî cu
pietre.. !.. Creatură infamă !.. (în telefon) Ce ! Cum,
cine ? Care te scoală din somn la opt de dimineața să
te injure ? Nu pe tine, pe domnul care e aicea ! Aici e
Didina. (închide telefonul) Domnul, care vine acasă la
ziuă și își lasă nevasta, toată noaptea, cu inima sărită..
Care vine și n'are bunul simț să găsească un cuvânt
frumos, un cuvânt care s'o 'mpace.. (se ridică de pe
divan unde telefonase) „un cuvânt care să-i liniștească
grijile !..

EMIL. — Acum cu cine vorbești ?

DIDINA, *mirată*. — Cu tine ! Mai e cineva aicia cu
care să pot vorbi ?

EMIL. — Nu, dar înainte vorbeai cu Matei și mă inju-
rai pe mine.

DIDINA. — Cu dumneata vorbesc. Cu dumneata care
m-ai adus la disperare.

EMIL. — Deschide geamul că e cald și să ne certăm
pe răcoare.

DIDINA. — Mie mi-e frig.

EMIL. — Lasă să intre aerul. (merge de-î deschide).

DIDINA. — Firește. După o noapte de chef, îți trebuie
ferestrele deschise. Mie, dupe o noapte nedormită mi-e
frig.

EMIL, *răstît*. — Puțin îmi pasă !.. Nu mă mai necăji.
Isprăvește !.. Ce-am ajuns eu aici !.. Am ajuns să fiu
controlat la fiecare pas ?.. De-ai m'am însurat, ca să
mă bag la stăpân ? (trece spre ușa din stânga)

DIDINA, *încrămențată*. — Ah !.. Spune așa !.. Spune,
că dupe cinci ani de căsătorie, ți s'a urât cu mine, că
ai găsit pe cineva cu care vrei să mă schimbi !. Și
cine e mizerabila care vrea să-mi strice casa. (merge la
fereastră și închide geamul) Spune-mi cine e femeia la
care ai stat până la ziuă ?

EMIL. — Deschide geamul !

DIDINA. — Nu-l deschid !.. Trebuie să ne răfuim !.
Trebuie să-mi spui tot. Trebuie să-mi explici.

EMIL. — Deschide geamul, că mă sufoc.

DIDINA. — Sufocă-te, plesnește, da' nu-l deschid.

EMIL. — Didino, deschide geamul. În casa mea eu fac
pe vreau !..

DIDINA. — Nu-l deschid !..

EMIL, *scos din fire*. — Deschide-l !..

DIDINA. — Nu !..

EMIL. — Deschide-l..

DIDINA. — Nu !..

EMIL, *înfuriat pune mâna pe primul obiect care-i
vine la îndemână și svârte în geamul care se sparge*. —
Acum mai închide-l !

DIDINA, *speriată*. — Nu-l mai închid, dar mă duc să
mă îmbrac și plec.

EMIL. — Îmbracă-te, și pleacă, pentrucă în timp ce te
îmbraci ai să te liniștești și nu mai pleci !

DIDINA. — Asta vă e suprema speranță. Să ne liniș-
tim !.. Nu, domnule !.. Sunt femei și femei. Eu nu
îndur asemenea jigniri. (se așază pe divan și plânge)

EMIL, *înduișat*. — Jignire ? Pentru că am întârziat
într'o noapte.. Pentrucă m'am antrenat la vorbă..
(subit) cu un prieten și n'am prins de veste că s'a făcut
ziuă !

DIDINA, *mirată*. — Cu un prieten ? Cu ce prieten ? Îți
cunosc toți prietenii, și nici unul nu o din cei cari să
stea în oraș până la ziuă.

EMIL. — Ii cunoști tu pe toți, dar uite că pe asta nu-l
cunoști.

DIDINA. — Cine e ?

EMIL. — Unul care îți face în necaz de nu-l cunoști
(amuzat de întorsătura lucrurilor) Unu... așa.. pe care
nu l-am văzut eu de douăzeci de ani.

DIDINA. — Bravo ! Și cât ți-a trebuit ca să scornești
minciuna asta ?

EMIL, *senin*. — Nu mi-a trebuit mult de loc.

DIDINA. — Ca să minți !

EMIL. — Nu ! Ca să-l găseșc.

DIDINA. — Emil !

EMIL. — Da.

DIDINA. — Caută altceva. Ceva mai inteligent.

EMIL. — Mai inteligent decât prietenul meu ? S'ar
putea una ca asta ? Dacă nu era inteligent, ședeam eu
cu el până la ziuă de vorbă ?

DIDINA. — Cum ? Menții această enormitate ? Con-
tinui să spui că ai stat până acuma cu un prieten pe
care nu l-ai văzut de douăzeci de ani ? Ce fel de prie-
ten e asta pe care nu l-ai văzut de douăzeci de ani ?

EMIL. — Un prieten pe care nu l-am văzut de două-
zeci de ani. Eu nu l-am văzut de douăzeci de ani, el
nu m'a văzut de douăzeci de ani ; nu ne am văzut de
patruzeci de ani ! (râde, dar văzând că ea nici nu zâm-
bește se încureă din ce în ce mai rău) Un prieten.. de
școală ! Na, dacă vrei să ști. Un prieten cu care am
făcut liceul și de care m'am despărțit acum douăzeci
de ani. (s'a răcorit)

DIDINA. — Și unde a fost până acuma ?

EMIL. — De unde vrei să știu ? Era, timp de două-
zeci de ani, să dau telegrame după el : „unde ești, mă,
că m'am însurat și vrea Didina să știe unde ești !“

DIDINA. — Și nu l-ai mai întâlnit niciodată ?

EMIL. — Nu l-am mai întâlnit, pentrucă... e prieten

cu mine... nu l-am mai văzut de douăzeci de ani..

DIDINA. — Mi-ai mai spus, dar cum se face că nu v'ai mai văzut ?

EMIL. — Pentrucă nu e din București. Vezi ? E.. dela... (*caută*) ...dela asta... dela... Pitești ! Uite, vezi ? Ți-am spus tot. Vechi prieten de școală, nu l-am văzut de douăzeci de ani și acuma e la Pitești. (*răcorit*) Hai, să ne culcăm.

DIDINA, *neclintită în ton și în atitudine*. — Și... cum îl chiamă ?

EMIL. — Cum îl chiamă ?... Ce-ți pasă ție cum îl chiamă ! Ce e prieten cu tine, și dacă ți-o spune ai să-l știi ?

DIDINA. — N'o să-l știu dar vreau să știu cum îl chiamă.

EMIL, *incolțit*. — Il chiamă... (*de-odată răstit*) ...i-a lasă-mă în pace și nu mă mai chinui cu întrebările astea ! Il chiamă, cum îl chiamă... ! Că tot omul are câte un nume... pe mine mă chiamă Emil, pe tine te chiamă Didina... pe el îl chiamă așa... (*dar urmărit de privire severă a Didinei îi scapă un nume de care și el se miră când l-a rostit*) „Bungrăzescu ! Uite, vezi : Bungrăzescu ! La catalog venea pe pagina întâi la B. Eu pe pagina patra la S. Strâmbuleanu, (*complex liniștit*) Bungrăzescu Traian ! Traian Bungrăzescu.

DIDINA, *calmă*. — Bungrăzescu nu e un nume adevărat. E un nume făcut.

EMIL. — Firește. I l-a făcut tat'su !

DIDINA. — Nu ! I l'ai făcut tu acuma.

EMIL. — Da' ce eu sunt tat'su ?

DIDINA. — L'ai inventat la repezeală !... Ai căutat un nume !... Și cum, când cauți un nume nu găsești niciodată la îndemână, ai inventat acuma, pe Bungrăzescu. Cum poate admite cineva să l cheme Bungrăzescu ! !

EMIL. — Mă mir și eu !... Dar asta a admis. De la părinți, moștenim sau nu moștenim avere, numele însă îl moștenim totdeauna. De aia sunt și oameni care și-l schimbă. Bungrăzescu asta nu și l-a schimbat ! Să-l vezi tare nostim gras și plin de haz !... De-aia am și stat cu el până la ziuă. Bungrăzescu !... Chiar numele îți indică un om cu haz !... N'ai văzut, sunt nume care îți indică aspectul persoanei !... De pildă ! : Esméralda !... O femeie voinică și chipeșă, ca un jandarm călare, Lenuța !... ceva drăguț și mic !... Didina !... femeie energetică și pusă pe ceartă !... La bărbați : Alexandru !... Grav și îndatoritor !... Costică !... un ala aurit !... Gică !... un pisălog !... Emil !... un tip simpatic care inspiră încredere, și care... (*vrea să se apropie de ea ; Didina se ferește*)

DIDINA. — Nu !... Acest Bungrăzescu îmi mărește și mai mult bănuiala !... Emil !... Minciuna ce-ai scornit, e merită să ascundă o infamie și mai mare !... Tremur toată ! Ce-ai făcut azi noapte. Emil, de ce ai sfărâmat liniștea noastră !...

EMIL. — Vai de mine !... A sfărâmat-o... asta... cum am zis că-l chiamă ?

DIDINA. — Vezi că nu ți-l mai aduci aminte ?

EMIL. — Parcă l văd !... Ședea cu mine într'o bancă și mi sufla !... La concursuri uite așa copiam dupe el ! (*mîmează*) Era foarte silitor !... Premiantul întâi !... Eu ? Un leneș ! Tata trecea examenele pentru mine !... De-aia am și ajuns ceva și el nu e nimic !... Ai băgat de seamă că nu se mai știe nimic de premianții cu care am fost în școală, în vreme ce tot leneșii de pe atunci, suntem azi cineva. Uite cum venea clasa !... Acolo era catedra. Dincoace tabla neagră. Pe catedră, profesorul care când deschidea catalogul ne băga pe amândoi în răcori. Pe urmă, nu mai puteam de bucurie când profesorul ajungea la... Z... de-l scotea pe Zamfirescu, (*Văzând că nu reușește să schimbe vorba, continuă repede și energic*) Veneam dela școală împreună și treceam amândoi pe o stradă unde la... numărul... cinci... ședea o văduvă care ne pândea la geam de după niște perdele portocalii, (*se oprește brusă*). Acuma tu ești geloasă pe văduva aia. A fost acum douăzeci de ani. Să tot fi avut atunci patruzeți, acum are șaptezeci, a murit... (*iarăși vede că nu prinde intenția*) Dădeam examenele împreună adică el învăța și mie îmi sufla... (*brusc*) „A ! Să vezi ce ni s'a întâmplat odată la istorie. Profesorul mă întreabă pe mine prin ce se caracteriză domnia lui Nerone. Disperat mă uitam la prietenul meu... asta... (*energetic plesnește din degete*) „care, neputând altfel, scrisese mare pe o hârtie : Roma, și alături pusese un chibrit. Eu pricep imediat și spui tare : prin enunțarea teoriei chibritului la Roma. Toată clasa a început să rătă și pe mine m'a dat afară. De unde să-mi dea în gând că un chibrit stins pe o hârtie însemnează că Nerone dăduse foc Romei, (*obosit și grăbit să termine*) Ei, dragă, după douăzeci de ani dela afacerea asta ne întâlnim pe stradă. „Tu ești, mă, Emil mă !“ Imi spune el mie. „Eu sunt, mă... (*plesnește din degete*) „asta...“ Ii zic eu lui. Și ne-am pupat... și ne-am pus pe vorbă... și... ne-am pupat... acuma ție îți pare rău că m'am pupat cu el. Nu l-am văzut de douăzeci de ani ; ia să nu te văd douăzeci de ani, să vezi cum te-aș pupa. (*repede*) Și am intrat într'un local, am luat câte o bere, și din vorbă în vorbă..

DIDINA. — ...și din bere în bere..

EMIL. — ...tocmai, din vorbă în bere și din bere în vorbă... s'a făcut ziuă, fără să băgăm de seamă. (*răcorit*) Asta e tot ! Vezi ce simplu e ! Nu 'nteleg de ce ți-ai făcut atâta sânge rău. E așa de simplu. Incă la despărțire, prietenul meu... asta... (*plesnește din degete*) ...curs dracu am spus că-l chiamă... ?

DIDINA. — Pe cine ?

EMIL. — Pe prietenul meu. Adineaori ți-am spus cum îl chiamă.

DIDINA. — De unde să mai știu !... Tu l'ai inventat. tu trebuie să-l ții minte.

EMIL. — Cum să-l ții minte, dacă nu l-am mai văzut de 20 de ani !

DIDINA. — L'ai văzut azi noapte. (*se ridică*)

EMIL. — Dar cei 20 de ani dinainte nu-i pui la soț.

teală ? Omul uită !... Spune-mi, frate, cum am spus că-l chiamă ?

DIDINA. — Minți cu nerușinare, Emil. Am stat să ascult ca să văd până unde merge fantezia spiritului tău inventiv. Nu te-aș fi crezut în stare.

EMIL. — Spune-mi frate cum îl chiamă ? Adu-ți aminte.

DIDINA, se ridică de pe divan scârbită, ca să iasă prin stânga. — Nu știu. Să-ți fie rușine, că nu-l ții minte !

EMIL, enervat. — Să-ți fie rușine, ție, că nu ții minte un nume atât de ușor ! Il chiamă... (intră Maria prin fund. Acuma e cu sorți și bonetă în cap)

SCENA IV

EMIL, DIDINA, MARIA

MARIA, anunțând. — Domnul Bungrăzescu.

EMIL, luminat. — Bungrăzescu !... Așa e !... Bungrăzescu ! (apoi mirat se uită lung la Maria) Da' tu de unde știi cum îl chiamă ?

MARIA. — Pe cine ?

EMIL. — Pe prietenul meu ?

MARIA, simplu. — Mi-l a spus dumnealui !

EMIL, incrementit. — Cine ți-l a spus ?

MARIA. — Dumnealui ! A sunat. L'am întrebat cum îl chiamă și mi-a spus : Bungrăzescu, prieten cu co-nașul.

EMIL, aiurit și transpirat. — Eși afară !...

MARIA. — Eu ies, dar dumnealui să între ?...

EMIL. — Cine să între ?

MARIA. — Domnul Bungrăzescu !...

EMIL. — A venit Bungrăzescu la mine ?

MARIA. — Da, a sunat și mi-l a spus că-l chiamă Bungrăzescu !...

DIDINA. — Ai auzit bine ?

MARIA. — Da, conită ! Ei, Doamne !... Par'că e mare lucru să ții minte un nume !...

DIDINA. — Uite că dumnealui nu-l ținea minte !...

EMIL. — A venit Bungrăzescu ? Acuma ? La mine ? Ori tu ai înebunit ori eu am halucinații ?

DIDINA. — Dar, în definitiv, dacă există într'adevăr, de ce te miri că a venit ?

EMIL. — Tocmai ! Spune-i să poftescă. (Maria ese)

DIDINA. — Tare sunt curioasă să-l văd.

EMIL. — Și eu !...

DIDINA. — Tu ? De ce ?

EMIL, incurcat. — Păi... Spunea că se duce să se culce...

SCENA V

DIDINA, EMIL, BUNGRĂZESCU

(În uimirea amândouora, intră Bungrăzescu. Un bătatândr și chefltu. Cu pardesiul pe umeri și pălăria în mână, volubil și familiar)

BUNGRĂZESCU : Eu sunt Emil dragă !... De ce atâtea

ceremonie, până când să mă primești !... (Emil se șterge de nădușeală și se uită lung la el) Uite, n'am vrut să plec din București până nu cunosc pe soția ta și să-i cer scuze pentru că din pricina mea ai întârziat azi noapte.

EMIL. — Da... foarte bine... îți mulțumesc... uite pe nevastă-mea...

BUNGRĂZESCU, sdrulându-i mâna. — Sărut mâna doamnă. Eu sunt Bungrăzescu. Traian Bungrăzescu. Vechiu prieten de școală cu soțul d-tale.

DIDINA. — Sunt încântată, domnule !

BUNGRĂZESCU. — Să mă ierțați că din cauza mea, Emil v'a pricinuit o îngrijorare, dar țineam să vă spun, — femeile sunt atât de bânuitoare în asemenea ocazii — că Emil a stat cu mine până la ora când s'a întors acasă. (se uită la el și începe să râdă)

DIDINA. — Nu m'am indoit un singur moment, domnule, că bărbatul meu, care vă descria gras... (se uită la Emil)

BUNGRĂZESCU. — Da... În școală eram gras... și pe urmă m'am schimbat mult.

EMIL. — Da... S'a schimbat !

DIDINA. — Sunt nespus de fericită că vă cunosc domnule...

BUNGRĂZESCU. — Bungrăzescu !

DIDINA. — Știu. Mi-l a spus bărbatul meu. Luați loc. Emil, oferă un scaun.

EMIL. — Ce să fac ?

DIDINA. — Să oferi un scaun domnului Bungrăzescu. (Emil, incrementit se așează pe fotoliul de lângă el)

BUNGRĂZESCU. — O vizită atât de matinală...

DIDINA. — Nu se ia în seamă ora la un prieten atât de bun.

BUNGRĂZESCU. — Colegi de școală. Nu ne am văzut de 20 de ani. Ședeam amândoi într'o bancă... el nu învăța nimic, și eu îi suflam. La concurs copia dupe mine. Țineam caietul meu în așa fel încât să poată citi ce scriu. Eu eram totdeauna premiant și el... să te spui ? (Emil nu-și ia ochii dela el) ...El un leneș ! Tat.său trecea examenele pentru el, și cu toate astea a ajuns avocat mare. Măine, poimăine, ministru. Ați văzut vre'un premiant să ajungă ceva dupe ce ese din școală ? Nimic ! Iacă eu.

DIDINA. — Sunteți din provincie ?

EMIL. — De la...

BUNGRĂZESCU, cu un gest liniștit. — Pitești !...

EMIL. — Pitești ? (cască ochii și se șterge de nădușeală)

DIDINA. — De ce te miri ? Nu mi-ai spus și tu că d-l Bungrăzescu e din Pitești.

BUNGRĂZESCU, repede. — Când intra profesorul și deschidea catalogul ca să ne cheme la lecție, eu, Bungrăzescu, eram pe pagina întâi la B. El la S. ... Străm-buleanu !... Imi făcea cu cotul și pe amândoi ne treceau nădușele până ajungea de-l scotea pe Zamfirescu !... (Didina se uită la Emil)

EMIL. — Da. Ti-am spus eu : Zamfirescu. Duiliu Zamfirescu.

DIDINA. — Ați fost în școală cu Duiliu Zamfirescu?... Scriitorul ?

BUNGRĂZESCU. — Nu. Cu altul. Zamfirescu Teodoru.

EMIL, *ca s'o dreagă*. — Tata lui Duiliu. Așa îl cheama la lecție : tata lui Duiliu ești la tablă !

BUNGRĂZESCU. — Regulat veneam dela școală împreună și treceam pe o stradă unde la No. 5 ședea o văduvă. De ea ne-am adus aminte și azi noapte. (*lui Emil*) Ce s'o fi făcut, Emil dragă, văduva dela geamul cu perdelele portocalii ? Văduva dela numărul 5 ?

EMIL, *înmărmurit*. — S'a mutat la numărul trei !

BUNGRĂZESCU. — Eu îi suflam din bancă. Odată la un examen de istorie i-am pus un chibrit lângă hârtia pe care scrisesem Roma, ca să știe că Nerone dăduse foc Romei.

EMIL, *se dă câțiva pași înapoi*. — Și asta știi ?... (*își revine și râde silu*) Și de asta îți aduci aminte ?

BUNGRĂZESCU. — Cum să nu mi aduc, a rămas celebră.

DIDINA, *cu un amestec de mulțumire și surpriză*. — De ce nu vrei să iei loc..., sau poate vrei un ceai ? La ora asta !... Dupe o noapte nedormită...

BUNGRĂZESCU. — Vă mulțumesc.

DIDINA. — Să pui să-l pregătească. În vremea asta am timp să mă schimb și eu. Iartă-mă că te-am printrit așa... dar... de dimineață...

BUNGRĂZESCU. — Eu trebuie să fiu iertat, c'am intrat așa. Dar nu regret. Nici nu mi-a spus Emil cât e de frumoasă nevasta lui !...

DIDINA, *zâmbind măgulită*. — E momentul când trebuie să mă retrag.

BUNGRĂZESCU. — Și momentul când eu trebuie să regret o atât de impresionantă dispariție.

DIDINA, *ieșind prin fund*. — Puțină răbdare să aduc ceaiul.

SOENA VI

EMIL, BUNGRĂZESCU

(*Emil urmărește pe Didina până dispare apoi se întoarce uluit*)

EMIL. — Cine ești, nene ? Spune-mi repede, că 'ne-tunesc !...

BUNGRĂZESCU, *stimplu*. — Bungrăzescu.

EMIL. — Ce Bungrăzescu, domnule, că Bungrăzescu aici nu există. L-am inventat eu și nici nu mi aduceam aminte cum îl chiamă. Cu mine să nu faci pe nebunul. Cine ești ? De unde vii ? Și ce cauți ? Nu te-am văzut în viața mea și deodată mă pomenesc că mi intri în casă ; știi tot ce am vorbit eu nevastă-mea, și ce e mai extraordinar e că tot ce-i spuseseam era decât o invenție momentană ca să-i risipesc bănușile.

BUNGRĂZESCU. — Vezi cum ești ? Ingratule !... În loc să mi mulțumești că te-am scăpat din bucluc, vrei acum să mă iei la palmă,

Emil. — Explică-te, domnule, că mă ia dracul. Mă dor picioarele și mi s'a muiat capul !

BUNGRĂZESCU. — Nu, domnule Strâmbuleanu !... Lucrul e foarte simplu ! Veneam dela un chef și treceam pe strada asta. În dreptul casei d-rale aud că se sparge în geam. Până să mi dau seama, că nu e cineva care a dat cu o piatră în mine aud în casă o ceartă și ca om curios am stat să ascult. Imediat mi-am dat seama că e o dispută conjugală : Un soț care vine acasă la ziuă și o soție care îi face scene. Mi-am zis așa : „De ce să nu fac omului un serviciu !“ Am auzit cum stă toată chestia, mi-am luat inima în dinți, am sunat la scară și-am intrat. Eu sunt Bungrăzescu ! Eu sunt Bungrăzescu pe care imaginația dumitale l-a născocit pentru a risipi, bănușile doamnei Strâmbuleanu...

EMIL. — Bine, dar de unde cunoști toate amănuntele pe care eu însuși nu aș mai fi fost în stare să le repet... Cu Roma, cu arderea văduvei... cu arderea Romei și văduva arsă...

BUNGRĂZESCU. — Le-am auzit, când ascultam la fereastră.

EMIL. — Și de unde ai știut cum mă chiamă ?

BUNGRĂZESCU. — Asta e !... N'ai spus cum te striga la catalog. Și pe urmă nu ești avocat ? N'ai firmă afară, Emil Strâmbuleanu ?

EMIL, *desmetictindu-se, începe să râdă*. — Auzi, domnule, ce să-i dea prin cap ? Da spune și dumneata : nu înnebuneai în locul meu ? Acuma, ce să-ți spun, că ai ascultat la fereastră... treacă-meargă... o indiscreție și-atât, — dar că ai intrat și în casă, asta e mare obrăznicie ! (*râde și se apropie de el*). Îți mulțumesc din toată inima... (*îi ia mâna, dar cum Bungrăzescu e cu pardesul pe umeri Emil apucă numai mâneca*). Dumneata n'ai mână ?

BUNGRĂZESCU. — Cum să n'am ! Am două !

EMIL. — Dă-mi-le pe amândouă să-ți le strâng și să-ți mulțumesc. Nici nu ști ce-ai făcut, Ca să înțelegi ar fi fost destul să treci peste două săptămâni. Tot aicea mă găseai. Eu explicând de zor și ea nimic ! Nici nu ști cine e !

BUNGRĂZESCU. — Lasă că am auzit-o.

EMIL. — Ai auzit-o, dar n'ai văzut-o. Îți mulțumesc, și dacă îmi dai voce... (*pune mâna în buzunar*) ...ori poate te superi, Iartă mă, nu știi cine ești ?

BUNGRĂZESCU. — Mulțumesc, nu primesc nimica !... O să mă duc !...

EMIL. — Păi... ! Vezi !... că nu se poate. Trebuie să iei ceaiul. Odată ce-ai primit, trebuie să-l bei. Când o veni nevastă-mea și nu te-o găsi aici, o luăm de-a capo ! Așa, și la început te privea cam cu neîncredere...

BUNGRĂZESCU. — Ii spui dumneata că n'am putut să aștept !... Și că am să viu altă dată la o oră mai convenabilă.

EMIL. — Nu, nu !... Nu se poate !... Altă dată să nu mai vii niciodată, dar acuma trebuie să rămâi să-ți bei ceaiul.

BUNGRĂZESCU. — Il iau la cafea !...

EMIL. — Ești neînșurat ?

BUNGRĂZESCU. — Slavă Domnului! Nu văd eu ce e aia să fii înșurat !..

EMIL. — Ești neînșurat ? Atunci rămâi ! Cum o să te duci la cafenea acum ? La ora asta ? Frig și pustiu. Scaunele pe mese și mesele pe sub scaune. Nu te mai duce. Rămâi.

BUNGRĂZESCU. — Cum văd eu, cunoști bine cafe-neaua. Se vede că ți se întâmplă des să vii la ziua acasă.

EMIL. — Nu mi s'a întâmplat niciodată.

BUNGRĂZESCU. — Atunci, azi noapte ?

EMIL. — Indiscret ești domnule ! Mă cunoști de o se-cundă și vrei să mă destăinuesc.

BUNGRĂZESCU. — La club.

EMIL. — Nu. Joc cărți dar nu la club.

BUNGRĂZESCU, *amuzat*. — Am priceput. O metresă !

EMIL, *speriat*. — St ! Te-aude ! Asta ascultă pe la uși. (*după ce s'a asigurat că nu e nimeni alături se în-toarce clipind din ochi*) Și asta ști ?

BUNGRĂZESCU. — Imi închipui, Ia spune-mi cine e ? Măritată ?

EMIL, *șiret*. — Nu. Vânzătoare într'o florărie.

BUNGRĂZESCU. — Intreținută de dumneata.

EMIL, *confidențial*. — Da ! (*râd amândoi*) Nici nu ști, dragă domnule... dar cum te chiamă ?

BUNGRĂZESCU. — Lasă nu mai ști, că ai să te în-curci în nume.

EMIL. — Ai dreptate. Foarte bine. Să-ți spun tot așa cum am spus că te chiamă. Nici nu ști, dragă... dar cum am spus eu că te chiamă ? (*Bungrăzescu tace*) Nu-mele pe care l-am spus eu nevaste-mi când ascultai la fereastră !

BUNGRĂZESCU, *căutând să și-l aducă aminte*. — Am uitat.

EMIL. — Eși afară. Eși afară și haide la cafenea să ni-l aducem aminte, că altfel e cu bucluc. (*il împinge spre eșire*)

BUNGRĂZESCU. — Stai, stai că mi-l aduc aminte.

EMIL. — Imposibil. E foarte greu.

BUNGRĂZESCU, *chitându-se*. — Brângorean... Bran-gurian... Bungră...

EMIL, *radios*. — ...zescu !

BUNGRĂZESCU. — Bungrăzescu ! Alțeva mai ușor nu puteai să găsești ?

EMIL. — Puteam. Era foarte lesne. „Cum îl chiamă ? Ionescu !” Aș ! Se uita la mine cu niște ochi turbați. Eu m'am fâstăcit și m'am pomenit inventând un nume pe care să-l ia dracu !

BUNGRĂZESCU. — Bungrăzescu... Aurei !

EMIL. — Nu, nu ! Am spus altfel, Bungrăzescu... De-cebal !... Nu, nu ! Nu e Decebal. Cel de-alături.

BUNGRĂZESCU. — Alături ?

EMIL. — Da. Pe calendar. Stau vis-a-vis. Unul cu barbă lungă : Decebal și altul tuns... Traian. Bungră-zescu Traian.

BUNGRĂZESCU. — Așa ! Și spune-mi ce vroiai să-mi spui.

EMIL. — De florăreasa mea ? Nici nu ști dragă Bun-grăzescule ce înseamnă în viața unui om, o fată fru-moasă în cadrul unei florării, Olga ! o Chiamă Olga ! Numai vocale ! Olga ! Când spui Olga par'că îți unge Dumnezeu gura cu miere. I-am luat o odale la hotel Palace, dar noaptea nu rămân niciodată acolo. Mai întâi pentru că nu pot lipsi de-acasă, și pe urmă nu e agreabil ca dimineața să vezi cum se trezește din somn femeia iubită, și se spală pe dinți. Aseară însă m'am dus cu Olga mea la teatru, pe urmă ne-am aba-tut pe la Alcazar, mai târziu am adus-o la hotel și... din una'n alta s'a făcut ziua. De-aceia tot buclucul.

BUNGRĂZESCU. — Trebuie s'o lași.

EMIL. — Pe Olga ? Ferească Dumnezeu. Eu nu pot să trăesc fără Olga mea.

BUNGRĂZESCU. — Atunci de ce nu divorțezi ?

EMIL. — De Didina ? Ferească Dumnezeu. Eu imi iubesc nevasta la nebunie. Sunt un tip pirandellian. Eu am o dublă personalitate. Acasă sunt un soț ideal și în oraș un amant impecabil. (*sgomot de voci în cuițe ; Emil se turbură*) St !... Vine nevastă-mea. Schimbă vorba !

BUNGRĂZESCU, *își scoate pardesiul și-l sârle pe di-vanul din fund*) Și-așa Emil dragă... ! Ce s'au mai făcut vechii noștri colegi de școală... ?

EMIL. — Da, săracii !... Vechii noștri... ! A murit !

BUNGRĂZESCU. — Știu. Dumnezeu să-l ierte. (*a în-trat Didina, care și-a schimbat toaleta, urmată de Maria care aduce tava cu serviciul de ceai*)

SCENĂ VII

EMIL, BUNGRĂZESCU, DIDINA, MARIA

DIDINA, *în timp ce pregătește ceaiul și pune ceașca pe măsuta de lângă fotoliu*). Cine a murit ?

EMIL. — Unul ! Nu-l cunoști tu ! Tot un prieten de-al nostru !

BUNGRĂZESCU. — Da. Și cu ăla ședeam într'o bancă amândoi.

EMIL. — Trei. Eram trei în aceiaș bancă... cu ăsta care ședea la mijloc !

DIDINA. — Era înșurat ?

EMIL. — Foarte înșurat. Și să vezi cum îl mai plânge nevastă sa. Așa sunteți toate. Cât trăim ne faceți zile fripte, și după ce murim plângeți de vă topiți.

DIDINA. — Ea nu s'a mai remăritat ?

EMIL. — Nu, pentru că trăește cu unu...

BUNGRĂZESCU, *ii vine în ajutor*. — Chiar cu mai mulți...

EMIL. — Cu mai mulți, și tot din vina răposatului. II visa mereu și cineva i-a spus să dea de pomană ce-i plăcea lui. Și, acuma, ce-i plăcea lui... ea dă de pomană !

DIDINA. — Gură rea !

BUNGRĂZESCU, *lui Emil, după ce s'a uitat bine la Maria*. — Nostimă jupâneasă ai dumneata. Par'că e din cele care apar pe scenă la teatru.

EMIL. — Nici nu m'am uitat la ea. O avem de-o săptămână. Pe urmă eu nu prea mă uit la jupâneșe...

BUNGRĂZESCU. — Foarte rău faci. La asta să te uiți.

EMIL. — Ia vezi-ți de treabă și nu mai umbra cu astfel de sfaturi.

DIDINA, *invitând pe Bungrăzescu*. — Uite, pune rom cât vrei. Aici ai zahărul; poate că nu e destul de dulce.

BUNGRĂZESCU. — Mulțumesc. (*trece pe fotoliu; Maria a eștit cu tava; Emil merge spre divan, în pădăria lui Bungrăzescu și caută să ghicească ceva din înția-lele depe căptușeală*)

DIDINA. — Și o să mai stați mult prin București?

EMIL, *repede*. — Două, trei zile!

BUNGRĂZESCU. — Poate chiar o săptămână.

DIDINA. — Ști pentru ce? Pentrucă m'am gândit să stai la noi. (*Emil speriat face semne disperate lui Bungrăzescu care se amuză și căruța nu-i displace în viața*)

BUNGRĂZESCU. — N'as vrea să vă deranjez.

DIDINA. — Odată ce noi suntem aceia care te invităm și insistăm să rămâi, însemnează că nu ne deranjezi de loc. (*lui Emil care făcea semne disperate în spatele ei*) Nu-i așa Emil? Un vechi prieten de școală, care să stea la hotel când noi avem camera de mosafiri liberă?

EMIL. — Sigur. Crezi că nu i-am spus și eu? Vechi prieten de hotel să stea la școală când musafirii sunt liberi! Dar el nu vrea! Așa e, mă, că mi-ai spus că nu vrei!

BUNGRĂZESCU. — Firește, ar fi prea mare deranjul.

EMIL. — Și pe urmă să-ți spun ceva. El nu e singur. E cu nevastă-sa!

DIDINA, *mirată*. — Sunteți și însurat?

EMIL. — Cum? Nu știai? (*face cu ochtul lui Bungrăzescu care s'a necat cu ceaiul*)

DIDINA. — De unde să știu? Tu nu mi-ai spus nimic.

EMIL. — A! E'nsurat de doi ani. De aia nici nu poate pimi invitația noastră. E cu nevastă-sa la București.

DIDINA. — Cu atât mai bine, vine și doamna, și-o să puteți sta mai mult.

EMIL. — Nu, nu se poate! Sunt foarte grăbiți. El nici ceaiul n'a vrut să și-l bea. Spunea că-l așteaptă cu ceaiul la Pitești. Lam spus să rămâie măcar pentru ceai și... ceai în sus, ceai în jos... (*disperat*) ...Ce-ai cu el, dragă? Lasă-l în pace dacă nu vrea.

DIDINA. — Emil a insistat să primești ceaiul și eu insist să rămâi la noi.

BUNGRĂZESCU. — Doamnă...!

EMIL. — Trebuie să întrebe întâiu și pe nevastă-sa.

DIDINA. — Va primi și dumneaei. Știu ce înseamnă șederea la hotel pentru o femeie tânără care și-a lăsat gospodăria. Te rog, să te duci s'o iei și să veniți amândoi. Uite eu mă duc să pregătesc odaia de musafiri, unde o să fiți ca acasă. (*se urcă pe scară*)

EMIL. — Bine Didino, dar dacă omul primește numai

asa... din gentilețe, și totuși, invitația noastră îl plictisește. Bungrăzescule, spune-mi drept, suntem prea vechi prietenii ca să nu mărturisești că nu vrei.

BUNGRĂZESCU, *cu gura pe jumătate*. — Adevărul e că...

EMIL. — Vezi?

DIDINA, *de sus*. — Mi-ar parea foarte rău dacă ne-ați refuza. (*ese*)

SCENA VIII

EMIL, BUNGRĂZESCU

BUNGRĂZESCU. — Ți-am spus eu că trebuia să pleci.

EMIL. — Nu face nimic. Pleci acum. (*merge de la pardeziul și pădăria de pe divan*).

BUNGRĂZESCU. — O să trebuie să mă însoar, ca să viu cu nevastă-mea.

EMIL. — Lasă. Nu te mai însura și nu mai veni.

BUNGRĂZESCU. — Imposibil. N'auzi că m'așteaptă!

EMIL. — Ce să te aștepte. Nu te așteaptă de loc. Du-te, dragă! Du-te învârtindu-te! (*îmbrăcându-l cu stia*) Du-te odată! Du-te cu Dumnezeu!

BUNGRĂZESCU, *calm*. — De cât să mă duc cu Dumnezeu, mai bine mă duc cu tramvaiul. În tramvai e lume multă și poate îmi găsesc o nevastă.

EMIL, *agatat*. — N'ai nevoie să-ți cauți nevastă, domnule, e de ajuns să cauți un telefon. O chiami pe nevastă-mea la aparat... vezi bagă de seamă... adu-ți aminte cum te chiamă și cum o chiamă, că eu rămân singur cu ea... și i spui că regreti foarte mult, dar soajă dumitale nu poate primi invitația. Dacă vezi că nevastă-mea insistă spune-i că-ai fost chemați grabnic la Pitești. Ai priceput?

BUNGRĂZESCU. — Am priceput, dar chestia e foarte complicată. Nevastă... telefon...! Eu n'am nici una nici alta.

EMIL. — Atunci, uite ce-ai să faci: dai o telegramă, cât vrei de lungă. (*bagă mâna în buzunar*). O plătesc eu și... poți să n'o mai trimeți. Cât costă cuvântul?

BUNGRĂZESCU. — Depinde de ce fel de cuvânt. Pe cuvântul de onoare, de pildă, nu dau nici un ban! (*sonerie afară*)

SCENA IX

EMIL, BUNGRĂZESCU, DIDINA, MARIA

(*Maria ese din fund și trece la ușa de intrare. Didina coboară de sus*)

DIDINA. — Trebuie să fie Matei care s'o fi speriat când i-am telefonat azi de dimineață. (*merge în fund ca să-l primească*).

EMIL. — Vezi ce încurcături îmi faci! Mi-l aduseși și pe ăsta pe capul meu!

BUNGRĂZESCU. — Dar ăsta cine mai e?

EMIL. — Fratele nevaste-mii. Un țicnit. A fost judecător de instrucție în Ardeal și, când s'a schimbat guvernul, l'au dat afară de timp ce era.

BUNGRĂZESCU. — Și d'ăia s'a ținut ?

EMIL. — D'ăia. A rămas cu meteahna anchetelor. Ori unde vede ceva, face cercetări. Stai să spui să nu-l primească (ți ese înainte. Bungrăzescu rămâne în scenă și îi râde Mariei, care trece ca să se suie sus)

SCENA X

MARIA, BUNGRĂZESCU

MARIA. — Poftiți, să vă arăt unde e odaia dumneavoastră.

BUNGRĂZESCU. — Mi-ar plăcea mai mult să știu unde e odaia duminică. (Maria se rusinează și dispărește pe scară sus)

SCENA XI

DIDINA, EMIL, BUNGRĂZESCU, MATEI

MATEI, *tip grav cu ochelari*. — Vă spun drept că m'am și speriat. La 7 dimineața mă scoală telefonul, cu un glas de femeie, care mă face ticălos, canalie, lipsit de demnitate, mizerabil, care târăse lumea în mocirlă.

EMIL. — Didina ! Ea se repede așa, ca să prăpădească omenirea.

MATEI. — Bine. Pe urmă, am priceput. Dar până să-mi dau seama... !

DIDINA, *prezentând*. — Fratele meu, Matei Pinte-naru, judecător de instrucție.

MATEI, *grav*. — Fost. Pentrucă guvernul, printre alte ilegalități a găsit cu cale să mă scoată din magistratură. Domnul ?

BUNGRĂZESCU. — Bungrăzescu.

DIDINA. — Un vechiu prieten din copilărie al lui Emil.

MATEI, *incântat*. — Ați venit la cumnatul meu pentru un proces ?

DIDINA. — Nu. Lasă, c'am să-ți explic eu. Deocamdată domnul Bungrăzescu merge la hotelul unde a tras, ca să-și aducă nevasta și să stea la noi câteva zile.

EMIL. — Nu cred.

MATEI, *surprins*. — Dece ?

EMIL. — Adică... Nu cred ca nevastă-sa să admită.

BUNGRĂZESCU. — Nu cred nici eu.

DIDINA, *lui Bungrăzescu*. — Incearcă și insistă.

MATEI. — Domnul Bungrăzescu și mai cum ?

BUNGRĂZESCU. — Calendar ! Adică, vorba vine ! Traian.

MATEI. — Nu santeți de fel din București ?

BUNGRĂZESCU. — Nu. Dela Pitești.

MATEI, *radios, lui Emil*. — Ai văzut ? Imediat am descoperit. Ai să mă ntrebi, cum ? Ușor ! Didina spusese adineauri, că d. Bungrăzescu merge la hotelul unde a tras. La hotel ! Bine, dar la hotel stai și când locuiești în București. A adăogat însă : „Să-și aducă nevasta, — probabil d. na Bungrăzescu — ca să stea la voi câteva zile !” Va să zică dumnealor sunt din provincie.

BUNGRĂZESCU. — Chiar așa. La revedere ! (și dă mâna) La revedere Emil.

EMIL. — La revedere, dar să nu ne mai vedem.

DIDINA, *veselă*. — V'astept. (și petrece până în pragul ușei din fund și apoi se întoarce) Foarte simpatic !

SCENA XII

DIDINA, EMIL, MATEI

EMIL. — Acum două ceasuri nici nu credeai că există.

MATEI. — Câți n'or fi și mai simpatici și nu-i știm că există. La dreptul vorbind așa de simpatic, nu mi se pare. Eu culesc omul dela prima vedere.

EMIL. — Și cum ți se pare ?

MATEI. — Un om prea serios și oamenii serioși, nu sunt simpatici.

EMIL. — Te-ai convins imediat că e om serios ?

MATEI. — Imediat. Nu-mi trebuie mult ca să-mi fac o convingere.

EMIL. — Și cum ți-ai făcut-o ?

MATEI. — Auzind că vrea să părăsească hotelul, pentru a-și aduce nevasta într'o casă cum se cade. Hotelul, înțelegi nu e ceva potrivit pentru o femeie onestă. Într'un hotel stau tot soiul de oameni : aventurierii, oameni fără căpătăiu, femei întreținute. Toate crimele eu le-am anchetat în hotel. În hoteluri se petrec furturile, șantajele, scandalurile, ețetera.

EMIL. — Din tot ce-mi spui tu acuma reșin un singur lucru și îmi place că pe Bungrăzescu îl socoți drept un om serios.

MATEI. — Foarte serios. Antipatic de serios ce e.

EMIL. — Vezi, Doamnă ? Cred că ai încredere în frațele duminică, pe care — de altfel nu știu pentruce — l'ai trezit din somn așa de dimineața.

MATEI. — Și cu niște injurături, dragă Emil, că dacă le auzeai...

EMIL. — Cum să nu le aud ? Mie îmi erau adresate !

MATEI. — Tie ? ! (Didinei care, pe divan, râde cu fața în perine) Lui ? Și mai răzi ?

DIDINA. — Destul am plâns toată noaptea.

MATEI. — Ai plâns ? Vasăzică te-ai certat.

DIDINA. — N'aveam cu cine pentrucă domnu, n'a dormit acasă.

MATEI. — N'a dormit acasă ? Va să zică ai rămas în oraș.

EMIL. — Da !

MATEI. — Am bănuț imediat. Eu nu mă'nșel nici odată.

EMIL. — Nici nu era greu. Când un om nu-i acasă, e în oraș.

MATEI. — Nu. Poate să fie și'n provincie.

EMIL. — Și de unde știi tu, că n'am fost în provincie ?

MATEI. — Pentrucă, în cazul acesta, ar fi știut și ea și n'ar mai fi plâns.

EMIL. — Bravo !

MATEI, *radios*. — Simplu ! Nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă !

EMIL. — Dacă-i așa, spune-mi tu, mie, cu cine am fost în oraș ?

MATEI. — Cu domnul Bungrăzescu.

EMIL. — Din ce deduci ?

MATEI. — Pentrucă l'am găsit aici ; ceea ce înseamnă că ați petrecut împreună și la ziuă te-a adus acasă.

EMIL. — Bravo ! Vezi ce bine e, să ai în familie un judecător de instrucție.

MATEI. — Te-a adus acasă, pentrucă e prea serios ca să-și lase singur, în drum, un prieten, cu care a petrecut toată noaptea.

EMIL. — Perfect.

DIDINA. — Numai, că n'au venit împreună.

MATEI. — Și mai bine ! Și mai serios ! A avut reușcări și-a venit să vadă, dacă nu cumva te-ai ră-tăcit.

EMIL. — Bravo, Matei ! Asta e ! Ce păcat că soră-ta nu e în stare să facă asemenea raționamente până nu se pripește cu telefoanele injurioase și cu scene și mai penibile.

MATEI. — Femeilor le lipsesc asemenea discernă-minte. Domnul Bungrăzescu, Didina, e un om foarte serios, cu care poți lăsa pe soțul tău fără nici o grijă. (*vede geamul spart*) A ! Un geam spart ! Cineva care a vrut să se introducă pe fereastră. (*se apropie de fereastră*)

EMIL. — Mă, eu te bănuiesc pe tine, (*schimbând tonul*) Nu începe cercetări, pentrucă așa cum ai luat-o n'a-vingi la nici un fel de rezultat, Geamul l'am spart eu, într'un moment de enervare, certându-mă cu Didina.

MATEI. — Arată-mi pumnul.

EMIL. — Poftim !

MATEI. — L'ai spart cu altceva, pentrucă altfel ai fi avut zgârieturi pe mână.

EMIL. — Așa e ! Aici ai nimerit-o ! Am aruncat cu ceva, dar nu mai știu cu ce.

MATEI. — Se va găsi ușor. Facem un inventar cu tot ce-a fost aici înainte de spargere, pe urmă contro-lăm, și obiectul care va lipsi, e acela cu care ai spart geamul. Simplu, nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă !

EMIL, *Didinei, care e lângă el*. — Scapă-mă pe mine de asta, că altfel mai sparg un geam svărlindu-l pe fereastră.

MATEI. — Totuși, o să-mi permit să iau un clob.

EMIL. — Ia-le pe toate. Imi faci chiar un serviciu.

MATEI. — Pe toate, nu ! Unul singur ca să examinez aprența digitală.

EMIL. — Numai să nu te tai.

MATEI. — Il înfășur bine în batistă și mă voi duce la serviciul antropometric. O să vă comunic rezultatul. Cât privește cearta dintre voi doi, mă bucur că n'a avut urmări grave, afară de geamul care se repară.

EMIL. — O să-l pună un geamgiu.

MATEI. — Firește.

EMIL. — Simplu, nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă ? (*Didinei*) Ia-l d'aceia că vreau să dorm puțin până la ora tribunalului.

DIDINA. — Cum să dormi, dragă ? Trebuie să vină oamenii ăia.

EMIL. — Care oameni ?

DIDINA. — Bungrăzescu și nevastă-sa.

EMIL. — Lasă-mă dragă cu Bungrăzescu. S'a isprăvit ! A murit !

MATEI. — Cine ?

EMIL. — Bungrăzescu.

DIDINA. — Ce vorbă-i asta ? !

MATEI. — O lămurire se impune. Știi tu ceva ? Bănuiești ceva ?

EMIL. — M'ați plictisit ! Auzi colo ! M'ați pus sub tutelă ? Spui și eu o vorbă și pe urmă imi cereți concluziuni în scris.

DIDINA. — Dece crezi tu că n'au să mai vină ?

EMIL. — Pentrucă mi-a spus că e greu să-și facă geamantalele și să se mute pentru câteva zile. Altă dată când vor mai veni la București, au să tragă direct la noi. Dar așa... pe nepusă masă... să-și lase oamenii hotelul și să... ! Dealtfel ai să vezi că ne sorie, sau ne telefonează. (*soneria afară*) Uite ! Trebuie să fie un bilet, prin care ne anunță, că regretă, dar e chemat grabnic la Pitești. (*Convins*) Pe asta, dragă, n'o să-l mai vedem. (*In vremea asta Didina așteaptă în pragul ușei din fund și Matei e în dreptul ferestrei. Prin fund intră Bungrăzescu, care sărută mâna Didinei*)

SCENA XIII

DIDINA, EMIL, BUNGRĂZESCU, MATEI

DIDINA. — Așa e ! N'o să-l mai vedem ! (*uitându-se mirată*) Și Doamna ?

BUNGRĂZESCU. — E în vestibul. Tot nu cutează să intre.

DIDINA, (*ese în întâmpinarea persoanei care încă nu se vede*). Vai ! Se poate ? Timiditate de provincială. (*Dispare*)

EMIL, *repede lui Bungrăzescu*. — Te ții de farse. De ce-ai venit omule ? Dece-ai mai venit ? Era bine cum ne nvoisem. Trimeteai un bilet și se isprăvea.

BUNGRĂZESCU. — Nu te supăra, dar am prins lipici de casa d-tale. (*In ușă apare Didina la braț cu o mîdă netă de toată nostimada*)

SCENA XIV

DIDINA, OLGA, EMIL, BUNGRĂZESCU, MATEI, MARIA (*cu un geamantan în mână*)

DIDINA. — Uite, Emil, ce drăguță-i doamna Bungrăzescu. Și timidă ca o fată mare.

EMIL, *rămâne uluit și se clatină*. — Da ??.. A, da ! Fată mare ! Cum să nu !... Bună dimineța fată mare !

(*Își dau mâna. Olga, înaintează timidă și complex desorientată*)

DIDINA. — Să-ți prezint pe fratele meu, Matei Pintenaru, magistrat.

MATEI. — Fost ! Pentrucă guvernul, pe lângă alte ilegalități a găsit cu cale să mă destitue nemotivat.

EMIL, *în timp ce vorbesc celălți*. — Ce făcuși, omule ? Cum se poate să-mi faci una ca asta ? Ia-o de aici !

DIDINA, *Olgăi ducând-o spre scara din dreapta*. — Și acuma vino să-ți vezi odaia unde ai să fi ca la dumneata acasă. (*trec amândouă prin fața lui Emil care se silește să fie amabil și ca să mascheze acel „Ia-o de aici” spune :*) Ia-o... pe aici ! (*și arată scara pe unde es cele două femei. Apoi brusc se întoarce spre Bungrăzescu și mai mult în șoaptă, din pricina lui Matei care s'a dus să examineze fereastra*) Ce-mi făcuși nenorocitele !

SCENA XV

MATEI, BUNGRĂZESCU, EMIL

BUNGRĂZESCU, *arătându-l pe Matei*. — St !!

EMIL. — M'ai scăpat dintr'un bucluc, dar m'ai băgat în altul. Mai bine mă lăsai în pace, că mă descurcam eu cum puteam.

BUNGRĂZESCU. — Imi trebuia cineva, care să treacă drept nevastă-mea.

EMIL. — Și tocmai pe asta ai găsit-o ?

BUNGRĂZESCU. — Pe care, alta, puteam să conving să vie atât de repede ?

EMIL. — Da' de unde ai știut-o ? Cum ai găsit-o ?

BUNGRĂZESCU. — Olga ! Mi-ai spus c'o chiamă Olga, și că-i ții o odaie la hotel Palace. M'am aruncat într'o mașină și m'am dus direct acolo. Tocmai se dadea jos ca să meargă la florăria ei.

EMIL. — Și ce i-ai spus ?

BUNGRĂZESCU. — I-am spus că ții dumneata, și că e spre fericirea ei.

EMIL. — Trebuie să fie cineva tâmpit, ca să creadă astfel de lucruri.

BUNGRĂZESCU. — Păi tâmpită și e.

EMIL. — Tâmpit sunt și eu, și ea, și dumneata. Ne-am molipsit dela tâmpitul ăla. (*arată pe Matei*) Și pe urmă cum o să vă culcați aicea ? Dumneata nu poți să dormi într'un pat cu Olga mea. Dacă vrei să dormi cu Matei, te las ; dar cu Olga, nu !

BUNGRĂZESCU. — Nici nu țiiu ! Ea o să se culce aicea și eu o să mă duc acasă. Lumea din casă are să creadă că am plecat disdedimineată după treburi și o să viu la dejun ca s'o iau pe Olga și să plecăm unde ai spus dumneata... La... Pitești. (*Emil rămâne uluit de tot ce i se întâmplă*)

MATEI, *lui Bungrăzescu*. — Eram sigur c'ai să vii. Aparențele nu mă înșeală nici-odată. Ești un om cum se cade și nu-ți convenea hotelul, foarte nepotrivit, când ești însurat cu o femeie tânără și onestă. Așa e ?

BUNGRĂZESCU. — Exact !

MATEI. — Am priceput imediat situația. (*merge spre Emil*) Vezi, Emil ? Simplu, nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă. (*văzându-l că nu răspunde și că s'a schimbat la față*) Da' ce ai ?

EMIL, *încurcat*. — Eu ?... Am ceva ? (*se silește să fie vesel*)

MATEI. — Da. Pari schimbat. Ai îngălbenit și transpiri.

EMIL, *ștergându-și fruntea cu batista*. — Se poate !... Emoția !... Revederea după atâția ani cu'n vechiu prieten din copilărie. (*Il înjură printre dinți pe Bungrăzescu*)

MATEI. — Am priceput. Ești fericit. Așa e ?

EMIL. — Da. Tocmai. Sunt fericit. Foarte fericit. Să-ți dea Dumnezeu, toată viața, fericirea mea de-acuma.

MATEI, *radios*. — Am priceput imediat. Era și foarte simplu. Nu ? Ce zici ? (*lui Bungrăzescu*) Nimic nu-mi scapă !!

CORTINA

ACTUL AL DOILEA

În acelaș decor, a doua zi, spre seară.

SCENA I

OLGA, DIDINA

(*Olga pe fotoliu. Didina, în picioare, lângă Olga*).

DIDINA, *amabilă*. — Imi pare foarte rău că nu vrei să mai eși. Pentru cumpărături, e bine să ai pe cineva care să cunoască măgazinele din București.

OLGA. — Par'că eu nu le știu ?

DIDINA. — Firește. Piteștiul e atât de aproape și dumneata vii atât de des.

OLGA. — Aproape mereu. De-aia ai și văzut dumneata, eri, când am eșit în oraș, câtă lume cunosc.

DIDINA. — Surprinzător de multă. M-am și mirat. Uite, eu sunt din București și nu cunosc atâta lume. (*zâmbind*) Mai ales atâți bărbați !...

OLGA. — Sunt prietenii soțului meu !...

DIDINA: Vezi, dumneata ești fericită. Ai ocazia să cunoști multă lume. Noi eșim foarte rar. Bărbatul meu aproape că nu ese. De-aia m'am și speriat eri noapte, văzând că se face ziuă și încă nu venise acasa.

OLGA. — Domnul Strâmbuleanu pare a fi un om serios.

DIDINA. — Nu, pare! El! Vezi, dragă doamnă, în privința asta mă cred o femeie foarte fericită. Aș vrea ca toate femeile să aibă un soț ca el.

OLGA, *casă ochii și are un zâmbet ironic.* — Zău?!

DIDINA. — Totuși eri noapte am avut o strângere de inimă și, dacă nu venea chiar domnul Bungrăzescu să mă liniștească, aș fi intrat la bănuială. Dumneata ce-ai spus, când ai văzut că și domnul Bungrăzescu lipsește toată noaptea?...

OLGA. — O! Eu sunt foarte obișnuită să dorm singură.

DIDINA. — Urăciosul! Am să-l dojenesc. Când ai o nevastă tânără și frumoasă, cum ești dumneata, nu se poartă cineva cum se poartă dumnealui. Emil e altfel. Vă iubiți mult?

OLGA, *surprinsă și mtrată.* — Cu Emil?

DIDINA. — Cum, cu Emil?

OLGA, *își revine.* — Adică, vrei să știi, dacă bărbatul meu îl iubește pe domnul Emil? Foarte mult.

DIDINA. — Nu. Dacă bărbatul dumitale te iubește pe dumneata?

OLGA. — Cred, dar nu-mi prea fac iluzii. Te-aș sfătui și pe dumneata să nu-ți faci iluzii.

DIDINA. — Ce nostimă ești!

OLGA. — Am cunoscut pe o prietenă a mea, măritată adevărat, care și-a lăsat bărbatul și după ce a trăit cu unul, doi, trei, deziluzionată s'a întors tot la el.

DIDINA. — Trebuie să fi fost o femeie pierdută, care s'a vândut.

OLGA. — De vreme ce s'a întors acasă, nu se vânduse. A fost numai o închiriere. (*schtimbând tonul*) Vai, cât doarme bărbatul meu! (*Se uită spre scară*)

DIDINA. — E obosit. Lasă-l. Doarme mult după masă, domnul Bungrăzescu?

OLGA. — Știi eu, cât doarme asta!

DIDINA. — Cum nu ști? Nu stați împreună?

OLGA. — A! Ba da! Dar la Pitești! La București nu știu cât doarme.

DIDINA, *încântată.* — Ești tare nostimă, zău, uite, îmi pare rău că vrei să plecați așa de repede. Era vorba să stați câteva zile și acum, nu înțeleg graba asta de-a pleca chiar astăzi seară. N'ați stat decât o zi.

OLGA. — Două. A de ieri și a de azi.

DIDINA, *amărâtă.* — Destul, ca să vă plictisiți la noi.

OLGA. — Nu ne-am plictisit prea mult, adică nu ne-am plictisit de loc, dar trebuie să plecăm. Ne-așteaptă acasă.

DIDINA. — Cine? Copii, n'aveți!

OLGA. — N'avem, dar poate să-i facem!...

DIDINA, *râde, amuzată.* — A! Și de-aia te grăbești. (*o îmbrățișează*) Vai, ce haz ai! Uite, de ce mi

pare rău că vrei să plăci. Rămâi dumneata și să plece numai dânsul.

OLGA. — Nu se poate. Trebuie să plecăm împreună. Cu condiția asta m'a adus aici. Îmi pare bine, că vă pare rău, și mi-ar părea rău dacă nu v'ar părea bine, dar înțelegeți...

DIDINA. — Înțeleg! Femeia obișnuită cu gospodăria ei.

OLGA. — Da! Și am o gospodărie!!

DIDINA. — Îmi închipui că trebuie să fii o foarte bună gospodină.

OLGA. — Foarte bună.

DIDINA. — Primești mult?

OLGA. — Depinde de cât îmi dă?

DIDINA. — Vreau să spun: vine lume multă la dumneavoastră?

OLGA. — Foarte multă! Păi, noi avem cea mai selectă clientelă.

DIDINA. — Clientelă?

OLGA, *revenindu-și.* — Da. Clientela lui bărbatul meu. De-aia trebuie să și plecăm. Dă-mi voie să mă duc să-l scol. Dacă îl las e în stare să nu se mai deștepte.

SCENA II

DIDINA, OLGA, BUNGRĂZESCU

OLGA, *lui Bungrăzescu, care intră.* — Somnoroșule! Era să vii să te scol!...

BUNGRĂZESCU. — Păi... tu nu știi că eu dorm greu.

OLGA. — Știu... cum să nu știu! De doi ani de când dormim... împreună...! Era să vii să-ți torn o cană cu apă rece în cap.

DIDINA. — Ne'nvoim foarte bine amândouă. Sunt încântată de nevasta dumitale.

BUNGRĂZESCU. — Și eu sunt încântat că sunteți încântată. Numai că ea vrea să plece și eu vreau să mai rămân.

OLGA, *grăbită.* — Nu, dragă, nu! Plecăm!... Uite mă și duc să fac geamantanul. (*aleargă voloasă pe scară*) Vino și tu să m'ajuci. (*ese*)

SCENA III

DIDINA, BUNGRĂZESCU

DIDINA, *privind dupe ea.* — Foarte simpatică.

BUNGRĂZESCU: Dar eu!?

DIDINA, *cu sinceritate nevinovată.* — Și mai simpatic! Ceea ce îți reproșez, însă, e că mi l-ai ținut pe Emil, în oras până la ziuă.

BUNGRĂZESCU. — Altfel n'am fi avut plăcerea să ne cunoaștem. Și... nu trebuie să vă pară rău, pentru că bărbatul cu cât stă mai mult în oras, cu atât mai mult

dorește casa. Iată, eu ! N'aveți idee ce dor mi-e de nevastă-mea când nu viu acasă.

DIDINA. — Ciudată mentalitate !...

BUNGRĂZESCU. — A călătorului, fericit când umblă prin străinătate, dar și mai mulțumit când se întoarce acasă, în țara lui.

DIDINA. — Dar dacă repetând prea mult această voluptate s'ar pomeni cu o surpriză. Intr'o seară, întorcându-se acasă, să nu-și mai găsească nevasta sau s'o găsească cu cine n'ar trebui.

BUNGRĂZESCU. — Depinde de temperament. Mie mi-ar fi indiferent. Emil însă ar suferi îngrozitor.

DIDINA. — Crezi ?

BUNGRĂZESCU. — Sunt sigur. Emil, numai dacă ar bănuî că nevastă-sa îl înșeală ar iubi-o mai mult. (*discret*) Totul e să nu știe cu cine ! Sunt bărbați — și Emil e dintre aceștia — la care pasiunea crește, pe măsură ce le crește și teama de a pierde pe femeia iubită. Cu cât sunt mai puțin siguri de dânsa, cu atât sunt mai prăpădiți după ea.

DIDINA. — Crezi asta ? Atunci ca să fiu sigură de Emil, n'aș avea decât să... (*cu o turburătoare cocheta*)

BUNGRĂZESCU. — Firește. Și eu v'aș sfătui să nu pierdeți ocazia. Trebuie să te folosești de ea, când ți se oferă.

DIDINA, *râde*. — Dar dacă e vorba să-i creez numai o îndoială, de ce să-l înșel adevărat ? N'aș avea decât să simulez !

BUNGRĂZESCU. — Aș ! De ce să-l minți, săracul ! Dacă bănuiește, să bănuiască ceva care e adevărat !...

DIDINA, *râde*. — Da ? ! ?

BUNGRĂZESCU. — Tot te-ar chinui cu gelozia. Ar însemna să tragi ponoasele, fără ca, în schimb, să te fi bucurat de un folos practic.

DIDINA, *râde șgometos*. — A ! Nu știu ce s'ar întâmpla, dacă dumnealui ar lua obiceiul dumentale de a întârzia nopțile în oraș.

BUNGRĂZESCU. — S'ar întâmpla, că vine altul să-ți fie locul... acasă...

DIDINA, *râde*. — De pildă... dumneata !

BUNGRĂZESCU. — E o invitație ? Și de ce n'ar fi ! (*râzând cu intenție*) Un prieten vechiu face asemenea servicii... !

DIDINA. — Nu-i ești atât de bun prieten, dacă îți dai mie asemenea sfaturi !...

BUNGRĂZESCU. — Poate că-ți sunt prieten dumentale.

DIDINA. — De ce nu mi-ai spus asta de eri ?

BUNGRĂZESCU. — Pentru că nu e prea târziu... azi.

DIDINA. — Și... de mâine încolo, prietenul din copilărie ar deveni prietenul casei. Ești foarte amuzant.

BUNGRĂZESCU. — Și sincer, în același timp.

DIDINA, *cochetă*. — Poate că ți-ai pierdut vremea...

SCENA IV

DIDINA, OLGA, BUNGRĂZESCU, (mai târziu) MATEI, MARIA

OLGA, *în capul scărei, lui Bungrăzescu*. — Vii ? (*apoi dispăre*)

BUNGRĂZESCU. — Viu. (*Didinei*) Imi dați voie ? (*se uită la ea semnificativ. Didina râde. El ese. Ea cu un gest foarte expresiv alungă, hotărâtă, turburarea de o clipă. Intră Maria care anunță pe Matei.*)

MARIA. — Conașul Matei. (*Intră Matei*)

DIDINA. — Dece așa de târziu ? Te-am așteptat la dejun.

MATEI. — Nici n'am avut vreme să vă telefonez. Mai întâi m'am dus să iau rezultatul cercetărilor asupra ciobului dela geamul spart. Amprenta digitală !...

DIDINA. — Și ? Ai identificat persoana ?

MATEI. — Sigur. Stîlînța nu dă greș niciodată. Amprenta digitală era a mea. Singura persoană care a pus mâna pe ciobul în chestie am fost eu, când l-am luat de pe fereastră.

DIDINA. — Admirabil.

MATEI. — Simplu. Nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă ! Tot așa cred că n'o să-mi scape nici prietenul dumneavoastră Bungrăzescu.

DIDINA. — Ce vorbă e asta ?

MATEI, *cu importanță*. — Mi-ați spus eri că dumnealor au stat la hotel...

DIDINA. — Da.

MATEI. — La hotelul de unde dumnealui și-a luat nevasta ca să vină să locuiască la voi ?

DIDINA. — Sigur.

MATEI. — Ei bine, de eri și până azi, am colindat toate hotelurile din București, mari și mici, fără ca să pot da de numele lor printre pasagerii din ajun.

DIDINA. — De cât să colirzi toate hotelurile, cred că era mai simplu să-l întrebi pe Bungrăzescu, care e hotelul unde au locuit.

MATEI, *mefistofelic*. — Nu ! Nu era mai simplu de loc ! Ași fi trezit în el bănueli de natură să-mi încurce firul cercetărilor și să zăpăcească instrucția care, până la închiderea dosarului, rămâne secretă.

DIDINA. — Înțeleg, dar ce nevoie aveai să știi unde au locuit odată, de vreme ce acuma locuiesc la noi.

MATEI. — Pentru ca să mă conving de seriozitatea acestui domn.

DIDINA. — Asta e bună ! Par'că ar depinde de hotel.

MATEI. — Te miri, dar așa e ! Seriozitatea persoanelor, care vin din provincie, se judecă și după hotelul la care descind.

DIDINA. — Te asigur că el e un om foarte serios. Dânsa mi se pare cam ușurică și de aceea nu prea insist să rămâie. Știi, ori cât de așezat ar fi Emil, dar în contact cu astfel de persoane... !

MATEI, *cdscând ochii*. — Ușurică ? Crezi că e o femeie ușurică ?

DIDINA. — Nu știu, n'o cunosc, dar din conversația ei deduc că n'ar scăpa ocazia dacă i s'ar oferi.

MATEI. — O să mă conving imediat. Sunt din Pițești ?

DIDINA. — Da.

MATEI. — Voi telegrafia poliției locale să-mi dea, prin răspuns plătit și telegrafic, informațiuni precise asupra familiei Bungrăzescu. Simplu !... Nu ?... Ce zici ? Nimic nu-mi scapă !

DIDINA. — N'ai nevoie, pentru că au să plece.

MATEI. — Și de ce să nu știm cine sunt oamenii cari ne vin în casă, mai ales că Emil, nu l-a mai văzut pe ăsta de douăzeci de ani și are să-l mai vadă.

DIDINA. — Fă ce vrei. (*intră Emil, cu un voluminos ghiosdan la subțioară*)

SCENA V

DIDINA, MATEI, EMIL, MARIA

EMIL. — Bună seara !

DIDINA. — Așa de vreme ?

EMIL. — Am avut un proces la Casație și l'am amânat.

DIDINA. — De-aia ai fost agitat toată noaptea.

EMIL. — Tocmai ! Ai văzut și tu ce agitat sunt ! Ce fac amicii noștri ?

DIDINA. — Sunt sus. El a dormit până acuma.

EMIL. — A dormit ? A dat de bine !

DIDINA. — Nu prea, pentru că vrea cu orice preț să plece.

EMIL. — Dacă vor să plece, să-i lasăm să plece. Acuma ți-ai făcut gustul. Il cunoști și pe Bungrăzescu, o cunoști și pe nevastă-sa...

MATEI. — Știi, tu, ceva despre ea ?

EMIL. — Te rog, te rog, să mă lași în pace. M-am plictisit cu întrebările și cu anchetele în casa mea. Să te ferească Dumnezeu să ai un judecător de instrucție în familie. (*Didinei*) O să vină Marchizul, care iar are un proces. E singura persoană pe care o primesc. Incolo nu mai primesc pe nimeni, absolut pe nimeni !

DIDINA, (*sună*) Bine. O chem pe Maria, ca să-i spuie ei. (*ese, stânga*)

MATEI, *timid*. — Cu toate astea aș fi vrut... (*tace, vădându-l pe Emil nervos, apoi îndrăznește din nou*) ...cu toate astea aș fi vrut...

EMIL, *răstit*. — Tot aicia ești ? N'ai mai plecat ?

MATEI. — Nu. N'am mai plecat. Sunt tot aicia.

MARIA, *intrând*. — M-ați sunat ?

EMIL. — Eu ? Nu ! A, ba da ! Trebuie să vină domnul acela bătrân...

MARIA. — Il știu. Domnul Marchiz.

EMIL, *răzând*. — Așa ! Când o veni, îl introduci direct la mine în bureau. Altfel nu primești pe nimeni.

Nu sunt acasă pentru nimeni ! M-ai înțeles ?... (*merge să iasă prin dreapta*)

MARIA. — Am înțeles.

MATEI, *se ia dupe el*. — Cu toate astea aș fi vrut...

EMIL, *se întoarce brusc și pe un ton iritat*. — Nu sunt acasă pentru nimeni. Dumneata nu înțelegi ? Maria chiar și pe cei care sunt în casă, poți să-i poftesc afară ! (*ese trântindu-i ușa în nas*)

MATEI, *supărat*. — Unde e conia ?

MARIA, *eșind prin fund*. — La dumneaei în odaie.

MATEI. — Ce te scilifosești așa ! Obraznico ! (*ese prin stânga*)

SCENA VI

OLGA, BUNGRĂZESC, EMIL

OLGA, *coborând scara cu Bungrăzescu, care iar e somnoros*. — Somnorosule. Cum dai de-un pat, te culci în el.

BUNGRĂZESCU. — Ca tine. Ce să-ți spun ? Dragă nimic nu e mai dulce ca somnul. Mie somnul îmi ține loc și de mâncare.

OLGA. — Atuncia trebuie să fii un mare mâncăcios (*intră Emil*) A !... domnul Emil ! Soțul ideal pe care îl laudă nevasta !...

EMIL, *speriat*. — Ai vorbit cu ea despre mine ?

OLGA. — Păi... de cine era să vorbim ?

EMIL. — Să nu fi făcut vre-o prostie.

OLGA. — Cine ? Eu ? Nu mă cunoști ! Dar dacă tu mai ții mult așa, eu nu mai garantez.

EMIL. — Tocmai. Trebuie să plecați.

OLGA. — Am și spus nevastei tale că vreau să plec, căm chiar diseară, dar dumnealui se împotrivește.

EMIL, *lui Bungrăzescu*. — Nu se poate ! Trebuie să plecați. Să plecați imediat ! Așa, și a fost prea mult, de eri și până azi cu o noapte la mijloc. Am dormit foarte agitat.

OLGA. — Te-am auzit plimbându-te pe la ușa.

EMIL, *Olghei*. — Ai dormit bine ?

OLGA. — Neobișnuită într'un pat străin.

EMIL. — Parcă ar fi pentru prima oară, că dormi într'un pat străin.

OLGA. — Da, dar nu așa ! Sunt obișnuită ca într'un pat străin, să fie și străinul cu mine în pat.

EMIL, *amuzat*. — St ! Să nu te-audă cineva.

OLGA. — N'are cine să audă.

EMIL, *lui Bungrăzescu*. — Și dumneata ?

BUNGRĂZESCU, *cam încurcat*. — Eu ?... Am făcut cum ne-am înțeles. M'am dus acasă.

OLGA. — Conduși de nevastă-ta, ne-am suit amândoi în camera ce ne era pregătită și, în dată ce s'a depărțat nevastă-ta, dumnealui a plecat.

BUNGRĂZESCU. — ...m'am strecurat pe scară, și, binîșor de tot, am închis dupe mine ușa dela intrare.

EMIL. — Dacă n'ar fi stat nevastă-mea aicia te aș fi tam eu să eși.

BUNGRĂZESCU. — N'aveai nevoie, că nu s'a observat
 and am plecat.

EMIL. — Bine, dar să nu mai repetăm chestia, că o
 să se observe.

OLGA. — Nici n'o mai repetăm. Plecăm cât mai
 irând!

BUNGRĂZESCU, *întinzându-se pe divan*. Da' de
 unde! Nu plec de loc!

EMIL, *speriat*. — Ce-ai inebunit? Nu vei fi vrând
 să stai un an la mine?

BUNGRĂZESCU. — Un an! Doi!...

EMIL. — Haide, haide, fă bunătatea și pleacă.

BUNGRĂZESCU. — Vezi cum ești? Imi spuneai că
 poți trăi fără dumneaei... nici fără nevastă...

OLGA, *lui Emil*. — Cum? Așa ai spus?

BUNGRĂZESCU. — Da! Așa a spus! Fără nevastă!
(lui Emil) Te-am pus în plăcuta situație de a le avea
 pe amândouă sub acelaș acoperiș.

OLGA, *lui Emil*. — Să-ți fie rușine!...

BUNGRĂZESCU. — Acuma vrei să ne dai afară? Să
 plece ea. Numai avem nevoie de dansa. Știți că sunt
 asurat; mi-ați văzut nevasta; mi-am văzut-o și eu!...

OLGA. — Dacă e așa, nu mai plec de loc. *(se așează
 pe divan)*

EMIL, *speriat*. — Ei, poftim! Asta îmi mai trebuia
 cumva. Plecați imediat până nu vă dau afară.

OLGA, *indignată*. — Pe mine? Pe mine să mă dai
 afară?

BUNGRĂZESCU. — Il auziși? Vrea să ne dea afară!
 Să mă dea afară pe mine, prietenul lui din copilărie.

EMIL, *dragă*, să fim serioși.

EMIL, *începe să râdă*. — Cred că glumești.

BUNGRĂZESCU. — Musafirii se poftesc și stau cât
 potesc.

EMIL. — Dar cum ne-a fost vorba?

BUNGRĂZESCU. — Dragă, omul își schimbă părerea
 dela o zi la alta. Dacă nu ne-ar plăcea n'am mai ră-
 mâne. Tu trebuie să fi măgulit că ne simțim atât de
 bine în casa ta.

OLGA. — La urma urmei chiar nevastă-ta se ține de
 capul nostru să rămânem. Eu i-am spus că nu se
 poate; dar dacă vrei să ne dai afară, nu mai plecăm.
(se întinde pe divan)

EMIL. — Nevastă-mea nu știe cum stă chestia, dar
 dacă ar afla, fir de păr nu ți-ar rămâne în cap. Ai
 pleca chială de-aicea!

BUNGRĂZESCU. — Lasă. O păzim noi să nu afle. De
 asta să nu duci tu nici o grijă. Crezi în metempsihoză?

OLGA. — Ce e aia? Un instrument medical?

BUNGRĂZESCU. — Aș! Înainte de a ne naște noi am
 trăit odată. Sufletul nostru a fost în alt om, care a
 merit. Eu, înainte, trebuie să fi fost un înțelept, un
 mare filosof...!

EMIL. — Ai fost un măgar!

OLGA. — Și eu trebuie să fi fost sanie.

BUNGRĂZESCU: Dece tocmai sanie?

OLGA. — Pentru că alunec mereu.

EMIL, *încrămenit*. — Ce-ați inebunit? De metempsi-
 hoză îmi arde mie. Veniți-vă în fire. Vreți să mă scoa-
 teți din răbdări? Cucoană! Pune măgarul la sanie și
 cară-te cu el de-aici!

BUNGRĂZESCU, *întorcându-se cu fața la perete*. —
 Dacă adorm, să pui să mă deștepte. *(intră Matei. Bun-
 grăzescu se ridică)*

SCENA VII

OLGA, MATEI, EMIL

MATEI. — Așa! Gata și telegrama! Acum mai am
 o singură întrebare de făcut, pentru că Didina n'a
 știut să-mi spună. Emil... *(sofîlor Bungrăzescu)* Mă ier-
 tați!... Am cu cumnatul meu o chestiune familiară.
(lui Emil, încet) În interesul unor cercetări, prețioase
 pentru tine, vreau să știu hotelul unde a locuit până
 eri prietenul tău din copilărie.

EMIL, *plăcutisit*. — Știu eu!... Să-l întreb! *(lui Bun-
 grăzescu)* Mă! Prietenul meu din copilărie! La ce
 hotel ați stat până ați venit la mine? *(îi face cu ochiul)*
 Un hotel! Haide!

BUNGRĂZESCU. — La... *(se gândește)* ...Royal!...

EMIL. — Auzi? La Royal.

MATEI. — Și sunteți din Pitești, după cum am
 auzit?

BUNGRĂZESCU. — Da... din Pitești.

MATEI. — Mersi. Eu vă las, dar sper să ne mai ve-
 dem. Bună seara! *(ese prin fund)*

BUNGRĂZESCU: Ce e cu asta?

EMIL. — Un maniac, un nebun! Nu ți-am spus? Un
 nebun care poate să ne facă o posnă. *(merge la telefon
 și-și combină numărul după ce a consultat indicatorul)*

OLGA. — Cui telefonezi?

EMIL. — Portarului dela Royal. Asta, s'a dus glont
 acolo, să întrebe, să cerceteze. Allo!... Royal?... *(lui
 Bungrăzescu)*. Vai, ce mi-ai făcut! Nu, domnule, nu
 mi-ai făcut nimic. Ascultă! Aici e avocatul Strambu-
 leanu și-ți recomand toată discreția. O să vie la dum-
 neata un domn. Nu dai doi bani pe el. Cu ochelari.
 Și-o să întrebe după altul, unu... Bungrăzescu din Pi-
 tești!... Nici pe asta nu dai doi bani!... Bungrăzescu...
 Pitești!... Așa! Ai să fii așa de bun să-i spui c'a stat
 până eri la dumneavoastră și a plecat cu d-na. Ai dela
 mine cinci sute de lei, dacă faci cum ți-am spus. Ne-am
 înțeles? Bungrăzescu din Pitești. Nu uita. *(închide tele-
 fonul)* Cine dracu mi-a mai adus și un judecător de
 instrucție în familie!

Ați văzut că nu mai merge? Lucrurile se complică.

SCENA VIII

OLGA, EMIL, BUNGRĂZESCU, MARIA

MARIA. — Domnul Marchiz. L-am poftit în birou.

EMIL. — Bine. Să mă aștepte. (*Maria eșe*)

BUNGRĂZESCU. — Marchiz? Ce? Aveți și marchizi în familie? Familie de nebuni!

OLGA. — Eu aveam un pisoi pe care-l chema Marchiz.

EMIL. — Și eu am un client pe care-l chlamă la fel. Hai, duceți-vă. Până mă întorc să nu vă mai găsească pe-aceia! Ce v'am făcut, mă, de nu mă lăsați în pace? La tribunal nu pot să-mi văd de treburi. Acasă nu mai scap de nebulul de cumnatu-meu. Nevastă-mea stă cu ochii holbați asupra mea! Haide! Faceți-vă geaman tanele și să nu vă mai găsească pe-aceia! (*eșe dreptal*).

SCENA IX

OLGA, BUNGRĂZESCU

OLGA. — Dragă cu nebulul ăsta, care tot întreabă nu mai e de stat. Cred, că mai cuminte ar fi, să plecăm. Mi-e mi-ar plăcea să stau, dar în alte condiții. De cât așa, în lux și cu inima sărită, mai bine în odăița mea dela Palace unde trăesc în tihnă. Haidem acolo! Acolo nu ne știe nimeni și n'o să ne mai supere nimeni. La urma urmei, după cele ce s'au petrecut între tine și mine, numai putem sta în casa lui Emil.

BUNGRĂZESCU. — N'a prea fost frumos ce-am făcut.

OLGA. — N'a fost frumos, dar... a fost bine!... (*iși îndlânue brațele de gâtul lui*) Mi-ești drag. Mi-ești foarte drag.

BUNGRĂZESCU. — Nu mai spune!...

OLGA. — Zău!...

BUNGRĂZESCU. — Spui asta așa... fără nici o introducere...

OLGA. — Introducerea a fost. Acum trecem la partea serioasă. M'am gândit la ceva... Dar să nu te superi și să nu râzi de mine.

BUNGRĂZESCU. — Spune!

OLGA. — Tot trăim într'o minciună și trecem drept bărbat și nevastă... Hai să fie adevărat! Te superi?

BUNGRĂZESCU. — Nu. Nu mă supăr, dar sunt mirat. E pentru prima oară că mă cere cineva în căsătorie.

OLGA. — Poate ai o legătură și nu poți s'o rupi. Atunci, pardon, cu tot regretul, nu vreau să pricinuesc cuiva o supărare.

BUNGRĂZESCU. — N'am pe nimeni. Sunt singur.

OLGA. — Atunci? (*Bungrăzescu tace*) Ai înțeleg. Tre-cutul meu. Ți-l voi povesti. Trecutul unei femei; dacă îl afli dela alții, auzi mai mult decât este, așa că e mai bine să ți-l spună chiar ea, pentru că spune mai puțin.

BUNGRĂZESCU. — Bine... Dar Emil?

OLGA. — Lasă-l pe Emil. Are nevastă!...

BUNGRĂZESCU. — Dar ceilalți pe care nu-i știu.

OLGA. — Ce te interesează? Te interesează ai cui au fost banii pe care îi ai în buzunar? Nu! Profită de ei și cheltuiești. Pe urmă banii trec al altul, la altul și așa mai departe. Cu o femeie e la fel. Ce-ți pasă ție a cui a fost și a cui o să mai fie? Profită de ea cât o ai lângă tine și cât te iubește.

BUNGRĂZESCU. — Și tu crezi c'o să mă iubești?

OLGA. — De sigur.

BUNGRĂZESCU: Pentru ce ești atât de sigură?

OLGA. — Pentru că o să fi cel nou.

BUNGRĂZESCU, surprins. — Imi place sinceritatea asta a ta!... Dar nu înțeleg de ce e neapărată nevoie să ne luăm, când putem prea bine să trăim împreună cum am început de azi noapte.

OLGA. — Pentru că e altceva o căsătorie. Mai întâi n'aș mai fi vânzătoare într'un magazin, și pe urmă... fmi place! Am văzut aicea, în casa asta, cum e! Eu n'am mai văzut o căsnicie.

BUNGRĂZESCU. — Acasă... la părinții tăi... n'ai văzut?

OLGA. — Nu. Pentru că mama n'a fost măritată cu tata. Mama nici n'a știut cine e tata. S'au cunoscut pe întunerice și ea s'a jenat să-l întrebe cum îl cheamă. (*mică pauză*)

BUNGRĂZESCU. — Chestia e foarte complicată. Tre-bue primărie, preot, biserică...

OLGA. — Ei, și? Primarii sunt oameni foarte de treabă, și biserici sunt pe toate străzile...

BUNGRĂZESCU. — O să mă gândesc!...

OLGA. — Da? (*ți sare de gât și-i sărută tocmai când intră Didina*)

SCENA X

OLGA, BUNGRĂZESCU, DIDINA

DIDINA. — A! Ce tandreț! Bărbatul meu nu e aici?

OLGA. — Nu, doamnă! E dincolo cu un prinț.

BUNGRĂZESCU. — Care e marchiz!...

DIDINA, răsând. — A! Marchizul!...

BUNGRĂZESCU. — Pot să știu și eu cine e acest domn.

DIDINA. — Un original. Se afla odată la o femeie măritată, când a fost surprins de bărbatul care a venit acasă mai de vreme. Sunt și din cei cari vin mai de vreme, nu numai care vin la ziuă. (*Bungrăzescu tușește, Didina râde*) Asta, pentru dumneata! Și bietul om, ce să facă? A sărit pe fereastră... dela etajul întâi. Să-rind, a căzut pe marchiza dela ușa de intrare. I-a spart toate geamurile și de atunci prietenii lui i-au pus numele: marchizul! El mi-a trimis florile astea care se ueucă mereu! Nu știu ce să le fac. Le ud mereu și e degeaba.

OLGA. — Poți să schimbi apa, cât vrei, dar nu folosește la nimic. Tulpina și frunzele lor, în contact cu apa, fermentează după un timp oarecare și capul de jos

se distruge. Apa, chiar proaspătă, nu-l mai reface. Se formează un strat vâscos prin care nu mai pătrunde. Dar există un sistem pentru a conserva floarea. Praf de cărbune sau amoniac. Se dizolvă în apă și o întreține. Dar mai bine este să stropiți cu puțină apă caldă. Floarea își revine pe măsură ce apa se răcește și atunci îi tai partea care se încălzise. (*Bungrăzescu îi face semn cu cotul, ca să tacă*)

DIDINA, lui *Bungrăzescu*. — Ce bine se pricepe. Ai crede că a trăit într'o seră.

BUNGRĂZESCU, *prinde intenția*. — Da! Păi, să vedeți ceva! Nevastă-mea e foarte tare în botanică.

OLGA. — Da! Eu sunt foarte tare în bostanică!

BUNGRĂZESCU. — Au pasionat-o florile. (*o ia de mână și pleacă cu ea*) Termină cu botanica asta, că intru în zoologie. (*Didinei*) Vă plictisim prea mult. (*es*).

SCENA XI

DIDINA, EMIL, MARIA

EMIL, *revenind din dreapta*. — Dragă, eu n'am astămpăr cu marchizul ăsta. Ce fac musafirii noștri?

DIDINA. — Lasă că am eu grije de ei!

EMIL. — Ai tu grije, de ei, dar îngrijatul sunt eu! Dacă vor să plece nu-i mai reține. (*intră Maria*) Să nu primești pe nimeni. Nu sunt acasă pentru nimeni.

MARIA. — Da... conașule, am înțeles... dar aș vrea...

EMIL. — Ce?

MARIA. — Să vă spun ceva de Vasile.

DIDINA. — Iar n'a venit azi noapte?

MARIA. — Ba, a venit. El cum lipsește o noapte și-i cert bine pe urmă cincisprezece zile vine regulat acasă.

EMIL. — Vasăzică te-ai liniștit pe două săptămâni.

MARIA. — Nu e asta! E, că mi-a spus ceva.

DIDINA. — Ce?

EMIL. — Slăbește-mă și ești afară!

MARIA. — Să nu vă supărați. Vasile mi-a spus că el cunoaște pe cucoana lui domnul Bungrăzescu.

EMIL, *ars*. — Minte. Să-i spui că minte, și-o să vă dau afară. Mie nu-mi trebuie haimanale în casă.

DIDINA. — Da' de unde o cunoaște?

MARIA. — Zău conașule, dela o florărie. Tot Olga îi spunea și acolo, cum îi spuneți dumneavoastră.

EMIL. — Potrivire de nume.

DIDINA. — El ce-a căutat la florărie?

MARIA. — Înainte să fie în serviciu la bancă...

EMIL. — La care bancă?

MARIA. — Banca Sindicatului Industriilor Unite.

EMIL. — Am să spui să-l dea afară.

DIDINA. — Las-o să spuie.

EMIL. — Nu mă interesează de loc!

MARIA. — Nu mai spui dacă conașul se supără.

DIDINA. — Nu se supără, spune!

MARIA. — Înainte să fie la bancă, el era servitor într'o florărie de pe calea Victoriei! Și eri când a venit acasă...

EMIL. — Bine c'a venit! Ce-mi pasă mie c'a venit acasă domnul Vasile.

MARIA. — ... veneați și dv. cu dumneaei și mi-a spus Vasile că o cunoaște de-acolo...

DIDINA. — Nu se poate Mario. Poate seamănă. Dumnealor sunt din Pitești.

EMIL. — Sigur. Au venit dela Pitești și pleacă la Pitești.

MARIA. — Eu vă spun ce mi-a spus Vasile. Vă rog să nu vă supărați.

DIDINA. — Nu mă supăr.

EMIL. — Eși afară. Eși! V'am dat afară. Haide! Duceți-vă 'n... Pitești, ca să vă convingeți! (*Maria ese*) Auzi obrăznicie. Să cerceteze slugile cine imi vine în casă. Dar eu am lume... am dosae... mâine poimâine au să-și vâre nasul să vadă și ce procese am!... (*ducându-se spre birou*) Și tu stai s'ascuți! Ce vrei să ști? Ți-am spus eu! Doamna și domnul Bungrăzescu, persoane căsătorite, foarte onorabile, din Pitești. (*exasperat*) Eu n'am mințit niciodată. (*ese repede, dreapta*).

SCENA XII

DIDINA, MATEI

MATEI. — M'am întors repede. Așa e!...

DIDINA. — Rămâi la noi la masă?

MATEI. — Dacă voi avea timp. Unde e Emil?

DIDINA. — Dincolo. Are pe cineva!

MATEI. — N'am mai dat telegrama. Mi-a spus dela poștă că peste o oră pot vorbi la telefon cu Piteștii. Dar am făcut altceva. Am fost la hotelul lor. La Royal. Dragă, oamenii ăștia, și el și ea, sunt oameni foarte cum se cade. M'am dus direct, fără să mă simtă nimeni, la portarul dela Royal. I-am pus în mână o hârtie de cinci sute de lei și mi-a declarat, sub prestare de jurământ, că... da!... Doamna și domnul Bungrăzescu... din Pitești... ascultă bine: din Pitești, au locuit acolo și au plecat eri de dimineață. Simplu. Nu? Ce zici? Nimic nu-mi scapă! Tocmai cum este. Eri de dimineață au venit la voi.

DIDINA. — Imi pare bine de ce-mi spui pentrucă aveam o vagă bănuială, care s'a risipit. Nebuna de Maria imi spunea că bărbatul ei, Vasile, o cunoaște pe Olga!... Dintr'o florărie unde e vânzătoare.

MATEI, *interesat*. — Da? Să vie incoa!

DIDINA, *sună*. — Am s'o chem să-ți spună și ție.

MATEI. — Cazul mă interesează.

SCENA XIII

DIDINA, MATEI, MARIA

MARIA, *intrând*. — Poftiți!... Coniță.

MATEI. — Cum te cheamă, Mario?

MARIA, *uimită*. — Maria.

MATEI. — Și mai cum ?

MARIA. — Ionescu.

MATEI. — De unde ești ?

MARIA. — Dela Comana.

MATEI. — Câți ani ai ?

MARIA. — Optsprezece!

MATEI. — Ai mai suferit vre-o condemnațiune ? Ai satisfăcut legea recrutării ? (*Maria se uită mirată*)

DIDINA. — Dece atâtea complicații Matei !...

MATEI. — Trebuie, pentru identificarea persoanei care trebuie luată repede. (*pe un ton răstît, Mariei*) E de prisos să ascunzi ceva. Am aflat că bărbatul tău știe tot !

MARIA, *incepe să tremure și să-și frângă mâinele*. — Știe !... (*Didinei*) Vai, conită ce mă fac ! (*Didina și Matei se uită uimiți unul la altul*) Eu nu sunt vinovată cu nimic. Dănsul mi-a pus cinci sute de lei în mână.

DIDINA, *mirată*. — Cine ?

MARIA, *arată în sus*. — Dumnealui ! Domnul Bungrăzescu.

MATEI, *dibuind o surpriză*. — Aha ! Cinci sute de lei ! Probabil pentru ca să te facă să spui secretele casei.

MARIA. Nu. Din contra. Mi-a pus cinci sute de lei în mână și mi-a spus să tac.

DIDINA. — Cu ce scop ? (*Maria jenată, coboară ochii în jos și frământă tivul sorțului*)

MATEI. — Vorbește ! Spune tot ! Altfel ești pierdută !

MARIA, *plângând și tremurând*. — A venit... la mine în... odaie !...

MATEI. — Și tu erai prezentă ?

MARIA. — Da. Și a venit peste mine...

DIDINA, *cu ultime indignată*. — Și ?

MARIA. — Și... a venit peste mine... și... eu nu l-am mai dat la o parte !

DIDINA, *indignată*. — O ! (*se depărtează cu scârbă*)

MARIA, *incălnată și ea, în umilțina ei*. — Nu-mi spusese încă Vasile... că dumnealui e înșurat cu una dela florărie, că nu-l lăsăm.

DIDINA. — Bine. Du-te !...

MARIA, *disperată*. — Conită... să nu vă supărați conită...

DIDINA. — Du-te Mario. (*merge încet cu capul în jos ca să iasă*)

MATEI. — Du-te ! Dar rămâi la dispozițiunea noastră pentru orice informațiuni suplimentare.

MARIA. — Bine !... (*ese*)

DIDINA, *traversează scena spre stînga*. — Ce batjocură.

MATEI. — Eu iar încep să pui la îndoială seriozitatea acestui domn ! Trebuie neapărat să facem o descindere la el în odaie și când nu e acolo să-l scotocim prin buzunarele dela haină.

DIDINA. — N'are decât o pereche și aia e pe el.

MATEI. — O singură pereche și așa de galanton. Iată, dragă surprizele justiției. Anchetezi un caz banal și de-odată descoperi lucruri senzaționale. Uite, pentru ce îmi pare rău că m'au scos din magistratură.

SCENA XIV

DIDINA, MATEI, OLGA, BUNGRĂZESCU, EMIL,

MARCHIZUL

(*Olga cu Bungrăzescu apar sus în capul scării.*

Emil vine din dreapta cu marchizul)

EMIL, *incântat*. — Uf ! Uite, vi l-am adus și pe marchizul care nu voia să plece până nu dă ochii cu Didina.

MARCHIZUL. — Și să-i sărute mâna.

DIDINA. — Sunt încântată. De altfel aș fi venit dincolo dar mi-era teamă să nu vă întrerup discuția. (*prezintănd*) Fratele meu Matei Pintenaru, magistrat.

MATEI. — Fost, pentru că guvernul, printre alte ilegalități...

DIDINA, *continuând prezentările, acră*. — Domnul Bungrăzescu, un vechiu prieten de școală, al bărbatului meu și... doamna Bungrăzescu.

MARCHIZUL, *le dă mâna și apoi se uită ciudat la Olga care se simte jenată și întoarce ochii*. — Doamna ?

OLGA. — Bungrăzescu...

MARCHIZUL. — Dumneavoastră aveți vre-o soră, doamnă ?

OLGA. — Nu domnule ! Nici tată !...

MARCHIZUL. — Ciudat. Foarte ciudat. Semănați grozav cu o persoană care mi-e foarte cunoscută. Dacă nu mi s'ar fi spus că sunteți cine sunteți, aș putea jura că sunteți dânsa.

EMIL, *speriat*. — Imposibil. Dumnealor sunt din Pitești.

MATEI. — Da. Din Pitești.

EMIL. — Te-ai convins ?

MATEI. — Perfect. Dela Hotel Royal.

EMIL, *lui Bungrăzeanu*. — Ți-am spus eu ! Asta s'a dus glonț acolo. Bravo, Matei ! Excelent judecător de instrucție.

MARCHIZUL. — Vasăzică, n'aveți o soră. Aș putea să jur. O soră ! Două gemene. Ea e vânzătoare într-o florărie. (*Bungrăzescu tușește, Didina și Matei se uită unul la altul. Emil intervine*)

EMIL. — Nu vrei să iei loc marchizule, sau... mai bine ar fi să pleci. Zău, du-te. Ai face mai bine. Ne vedem noi altă dată.

MARCHIZUL. — Nu. Ne vedem acum și am să iau loc. (*se așează în fotoliu*)

BUNGRĂZESCU, *lui Emil*. — Nu trebuia să-l aduci.

EMIL. — Nu trebuia să-l aduc ! Dar dumneata, că mi-ai adus-o pe asta, ai făcut bine ? Spune-i să tacă din gură, că asta e bătrân și uită.

MARCHIZUL, *asezându-se comod în fotoliu.* — Mi s'a mai întâmplat odată, tot așa, în Italia, la Florența. Sunt prezentat unei doamne: contesa Ponte di Sistiana. Mă uit la ea, și semăna, ca două picături de apă, cu o vestită cocotă din București.

DIDINA. — Și ?

MARCHIZUL. — Era chiar ea !...

DIDINA. — Cocota !...

OLGA. — Care ? Că eu le știu pe toate ! (*Emil se șterge de nădușeală*)

MARCHIZUL. — Ajunsese în Italia unde își combinase un nume pompos ca să sperie pe naivi.

DIDINA. — M'aș fi mirat și eu ca o cocotă să ajungă contesă.

EMIL. — De ce ? Câte contese n'ajung cocote ?

MARCHIZULE. — Nu era, propriu zis, o cocotă. Femeia nu era o cocotă de meserie. Mai mult o diletantă.

DIDINA. — Există și diletante ? (*rotește ochii în jurul ei*)

MARCHIZUL. — Există. Deosebirea între o cocotă de stradă și una de lume e că, deși amândouă așteaptă pe cineva, femeia de stradă nu știe pe cine, pe câtă vreme femeia de lume știe cine trebuie să-i vie.

OLGA. — Câteodată aștepți și nu vine nimeni !

BUNGRĂZESCU, *pe care îl împinge Emil.* — Călătoriți mult, domnule marchiz ?

MARCHIZUL. — Enorm de mult, dragă tinere. Adică, enorm de mult am călătorit ! Acum merge mai greu. Călătoriile oboresc și sunt bătrân.

BUNGRĂZESCU : Vai, marchizule, exagerezi.

MARCHIZUL. — Nu, nu ! E așa ! Dar ce e mai îngrozitor e, că nu s'a găsit încă un leac contra bătrâneței.

BUNGRĂZESCU. — Există.

MARCHIZUL. — Da ! Spune-mi-l și mie.

BUNGRĂZESCU. — Leacul contra bătrâneței e să mori cât se poate mai tânăr.

MARCHIZUL, *râzând.* — Prea târziu, mi-l spui, prea târziu. Nu mai pot să adopt acest sistem. Dumneata da !

DIDINA. — Și ce-ai văzut mai frumos în călătoriile dumitale ?...

EMIL. — Lasă-l, dragă. Nu-l mai amări cu amintirile !

MARCHIZUL. — Am văzut țări multe, poziții pitorești, pinacoteci și muzee, monumente de artă ; ei bine cred că totuș cele mai frumoase lucruri sunt tot casele de toleranță ! Am fost de pildă în Africa centrală...

BUNGRĂZESCU. — Probabil că v'au atras acolo pădurile... virgine ?

OLGA, *mîrdată.* — Virgine ?

EMIL, *lui Bungrăzescu.* — Ține-o strâns, ține-o strâns, că ne face de răs.

MARCHIZUL (*se ntoarce spre ea.* — Da, doamnă ! Virgine. Virgine de mii de ani !...

OLGA. — O mie de ani și virgină ! Ce greu trebuie să fie ! Vai, cum au putut să rabde și cum le plâng săra-

cele de ele. (*Emil și Bungrăzescu s'au dus s'o depărteze pe Olga, Urcă și Didina*)

MARCHIZUL, *lui Matei,* *care se află lângă el.* Nositimă de tot femeiușca asta... ! Are niște apropouri !...

MATEI. — Mă interesează, nespuse de mult, ce spuneai adineaora.

MARCHIZUL. — Cu pădurile virgine ?

MATEI. — Nu. Cu asemănarea care v'a isbit.

MARCHIZUL. — Enorm.

MATEI. — Și cum spusele dumneavoastră le pun în legătură cu întâmplarea dela Florența...

MARCHIZUL, *îndușat de amintiri.* — A ! Contesa ! Ponte di Sistiana !

MATEI. — Da. Aș vrea să știu dacă și aci n'avem aface cu un caz identic.

MARCHIZUL. — O cocotă ce să dă drept femeie cum se cade ?

MATEI. — Nu. O femeie cum se cade, care e cocotă.

MARCHIZUL. — Dragă domnule n'aș putea să afirm nimic, dar, acum câteva săptămâni am intrat să cumpăr flori într'o florărie...

MATEI. — E inutil să adăogați într'o florărie... pentru că numai de acolo poți cumpăra flori. Simplu ! Nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă.

MARCHIZUL. — Firește. Am găsit acolo o vânzătoare leită ea ! M'am mai dus după două zile iar, apoi iarăș după alte două zile, până când...

MATEI. — Insfârșit ?

MARCHIZUL. — N'ai răbdare ! Trebuie să ai, cum am avut eu ! Vrei s'auzi sfârșitul ? Eu am avut răbdare până l'am văzut...

MATEI. — Unde ?

MARCHIZUL. — La hotel. (*caută*) La hotelul... ? O să-mi amintesc la care !... O cameră foarte confortabilă unde spunea ea, că a instalat-o prietenul ei... dar te rog !... Eu nu afirm nimic... poate să nu fie dansa.

MATEI. — Ea e !...

MARCHIZUL. — De unde ști ? Ai fost și dumneata pe acolo ?

MATEI. — Nu dar o să mă duc acum. N'am decât să cercetez unde e hotelul ? Simplu ! Nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă. (*se depărtează*)

EMIL, *Didinei.* — Dă-i marchizului, niște otravă, ca să scăpăm de el !

DIDINA. — O ceașcă cu ceai marchizule sau un pahar cu vin ?

MARCHIZUL. — Nimic. scumpă doamnă, nimic ! Seara înainte de a mă culca nu iau nimic. Mă feresc să-mi îngreuez digestia.

MATEI, *lui Emil.* — Marchizul tău pretinde că totuș cunoaște pe femeia asta. Uite. Intreabă-l. S'au întâlnit în camera ei dela un hotel. (*se strecoară neobservat în birou iar Emil e consternat*)

EMIL, *vine repede spre marchiz.* — Hotelule !... Asta... Marchizule ?

MARCHIZUL. — Spuneam doamnei dumitale că prietena dumisale este încântătoare.

EMIL. — Da... pentru că mai ales îți reamintește o veche aventură.

MARCHIZUL. — Veche? De loc! Foarte recentă. Acum câteva săptămâni am vrut să cumpăr niște flori. Ei bine, vânzătoarea, din magazin care m'a servit, aș fi putut să jur că este doamna de colo! Mă rîg, nu afirm nimic, dar dacă s'ar desbrăca m'aș putea convinge.

EMIL, *aturit și urmărind cu ochii pe Didina*) Ai văzut-o desbrăcată?

MARCHIZUL, *erotic*. — Goală de tot!... La vârsta mea... înțelegi că numai așa...

EMIL. — Și unde v'ați întâlnit?

MARCHIZUL. — Dacă nu mă înșel, la hotel... Palace! Da, da! Palace! Acum îmi amintesc bine! Unde e cumnatul dumitale să-i spun. Intr'o cameră unde zicea ea, o instalase de câteva zile, prietenul ei. N'a vrut să-mi spună cine.

EMIL. — Slavă Domnului! Asta ne mai trebuia! Să și spună!

MARCHIZUL. — La început părea foarte stângace. Se pretindea virtuoasă. Dar desbrăcând-o, cu fiecare copcă i se ducea virtutea, pe copcă. A! Dacă aș vedea-o desbrăcată!...

EMIL. — Înțelegi că-mi vine foarte greu să cer să se desbrace persoanele care vin la mine. Eu nu sunt nici doctor și nu suntem nici la baie, ca să ne desbrăcăm de pofa dumitale!

MARCHIZUL. — Tocmai. De-ala nu pot să afirm nimic.

DIDINA. — Poate că te înșeli! Persoana de aici e măritată *(se uită la Emil)*

MARCHIZUL. — Nu e un indiciu. Măritatul ar fi o consecință logică. La femeile astea a fost întâi o desfacere, pe urmă o facere și la urmă caută o refacere.

Ei, dar noi ne-am luat cu vorba și am uitat că trebuie să mă duc acasă. *(se scoală)* Să-mi iau rămas bun dela dumnealor. *(merge spre Didina)* Bunăseara scumpă prietenă. *(Olghet)* Sărut mâna doamnă! *(lui Bungrăzescu)* Adio... tinere... Mi-a părut foarte bine. La viitoarea mea călătorie te iau cu mine... împreună cu doamna... *(se uită lung la ea)* Sunteți căsătoriți de mult?

BUNGRĂZESCU. — De aproape doi ani.

EMIL. — Merge pe patru.

BUNGRĂZESCU. — Pe trei.

EMIL. — Da. Am vrut să zic că mege pe patru picioare.

MARCHIZUL. — Pe patru!... Vă felicit!... *(depărându-se de grup)* A!... De-aș vedea-o desbrăcată. *(Ese condus de Emil și Didina)*

BUNGRĂZESCU, *Olghet*. — In frumoasă încurcătură era să ne bage păcătosul asta bătrân!

OLGA. — Cui să-i dea prin minte c'o să mai dau de el!...

BUNGRĂZESCU. — Îi cunoști?...

OLGA. — Da' de unde! Cunoscut eu pe toată lumea care intră în prăvălie?

EMIL, *se întoarce și e congestionat la față*. — Să plecați. Să plecați repede de tot. *(Olghet)* Cu dumneata o să mă răfuesc eu mâine.

BUNGRĂZESCU. — Da' ce s'a întâmplat? Dece te superi? Putea să și semene într'adevăr cu o fată de magazin.

EMIL. — Nu, dragă, nu! Omul ăsta mi-a povestit cum s'au întâlnit cu ea goală, la hotel, în camera ținută de mine. Auzi colo! Eu plătesc hotelul și dumnealui...

BUNGRĂZESCU, *consternat*. — Și ăsta!?!

OLGA. — Nu e adevărat! Nu e adevărat!

EMIL. — E adevărat!... *(intră Didina)*.

OLGA, *lui Bungrăzescu*. — Și tu crezi?

BUNGRĂZESCU: Trei, Doamne și toți trei! *(o ia pe Olga și fug amândoi pe scară)*

SCENA XV

EMIL, DIDINA

DIDINA, *indignată*. — Dragă, noi nici nu știm pe cine primim în casă. Ușa ne-e deschisă pentru clienții tăi, dar nu și pentru femeile care au clientelă. Te văd foarte necăjit și ai dreptate.

EMIL. — Cum să nu fiu? Un prieten din copilărie care a căzut peste o astfel de femeie. Adevărat că femeia este otrava bărbatului, de-ăia și pe soarecele îl omori cu șoricioaică.

DIDINA. — Te rog să-i lași să plece. Vezi că și marchizul a spus același lucru ca și Maria. Amândoi nu au ce căuta în casa noastră. Nu ți-am spus nimic, dar de eri mă gândeam să-ți spun impresia mea. Purtarea ei pe stradă e foarte inconvenabilă.

EMIL. — Purtarea ei?

DIDINA. — Când am eșit cu ea, după cumpărături, la fiecare pas nu era bărbat să nu se uite dupe noi.

EMIL. — Nu e ea de vină. Vedeau două femei tinere și frumoase! Care bărbat nu întoarce capul să se uite?

DIDINA. — Se uită totdeauna, cum se uită și dupe mine, dar o femeie cum se cade nu-i încurajează.

EMIL. — Și Olga!... Asta!... Cucoana asta!...

DIDINA, *scârbită*. — O...!

EMIL. — Ți s'a părut urâtă purtarea ei?

DIDINA. — Nu pot să mă pronunț, dor ori cum, prea atrăgea atenția, și eu sunt tânără și eu cred că sunt destul de bine, dar nimeni nu și-a permis să mă salute cu o discreție ireverențioasă.

EMIL. — O salutau mulți!...

DIDINA. — Numai băbrați, care îi făceau semne!

EMIL. — Îi făceau semne?

DIDINA. — Da. Ori își țuguiau buzele... Ori îi făceau cu ochiul. Și ea la fel !...

EMIL. — Făcea cu ochiul ?

DIDINA. — Ba, s'a găsit chiar cineva să vrea s'o o-prească, până a prins de veste că e cu mine.

EMIL. — Și care era atitudinea ei ?

DIDINA. — Era încântată !

EMIL. — Și tu nu i-ai spus nimic ? Ea ce spunea ?

DIDINA. — Că sunt prietenii bărbatului ei ! Mă mira. Nici unul dintre prietenii tăi nu cutează să mă acosteze când sunt singură pe stradă.

EMIL. — Au acostat-o ? (își pierde cumpătul). Fir'ar a dracului !

DIDINA, surprinsă de atitudinea lui. — Dar... tu ce ai de te superi ? Și-a țuguit buzele și la tine ? Ți-a făcut și ție cu ochiul !...

EMIL. — Mie ? Cum o să 'ndrăznească ? Aș fi asvăr lit-o cât colo.

DIDINA. — Atunci nu înțeleg de ce te enervezi.

EMIL. — Pentrucă e nevasta unui bun prieten și nu-mi place să știu că l-a făcut ridicol. Ști, zău, nu mi-ar fi trecut prin cap că femeia asta să fie atât de stricată.

DIDINA. — Și, când te gândești că s'au luat din dragoste.

EMIL. — Din ce ?

DIDINA. — Din dragoste.

EMIL. — Cum, din dragoste ?

DIDINA. — Cum se iau doi oameni din dragoste.

EMIL. — De unde și tu că s'au luat din dragoste ?

DIDINA. — Mi-a spus-o ea. Se iubesc foarte mult.

EMIL, pauză. — Când ți-a spus ea asta ?

DIDINA. — Când am vorbit împreună, și pe urnă chiar adineauri am dat, peste ei sărutându-se.

EMIL, increment. — Unde ?

DIDINA. — Aici !... (arată divanul)

EMIL. — I-ai găsit tu pe ăștia amândoi sărutându se ?

DIDINA. — Da... Dece te miri ? Nu sunt bărbat și nevastă ?

EMIL, zăpăcit. — Bine, sunt ei bărbat și nevastă, cum ești tu nevasta ei... dar ea nu e nevasta lui și el e bărbatul meu, și în sfârșit... nu trebuie să se sărute.

DIDINA. — Nu văd nici o dificultate.

EMIL. — N'au văzut nici ei, — pobabil. Totuși asta nu pot să admit, (se enervează) Casa mea nu e casă de rendez-vous ca să vină oamenii de-afară să se pupe înăuntru.

DIDINA, mușcată de îndotală. — Nu cumva îți place și ție această florăreasă ! ?

EMIL. — Nu văd din ce deduci !...

DIDINA. — Din supărarea ta subită și din enervarea care te-a cuprins așa de-odată.

EMIL. — Eu, enervat ? Vezi tu la mine vre-o schimbare, vre-o atitudine care să dea de bănuit ? Eu sunt foarte calm ! Iar începi cu inchipuirile tale !...

DIDINA. — Nu e nici o inchipuire. E foarte clar. Te-ai enervat adineauri când ți-am spus cum se poartă pe stradă, și te-ai enervat acuma când ți-am spus că s'a sărutat cu bărbatul ei.

EMIL. — Ești extraordinară.

DIDINA. — Când o femeie îți place, și vrei să-i faci curte, natural că te săcăe auzind cum se poartă cu lumea din afară și cum se sărută cu bărbatul ei.

EMIL, plătisit. — Lasă-mă în pace ! Lasă-mă ! Se vede bine că ești soră cu Matei și că amândoi sunteți copiii unui fost procuror (intă Matei din dreapta).

SCENA XVI

DIDINA, EMIL, MATEI

MATEI, încântat, radtos. — Gata !

*EMIL. — Uite-l și pe ăsta ! Tu mai lipseai pe capul meu.

MATEI. — Nici n'ați băgat de seamă când m'am strecurat la telefonul de-alături.

EMIL. — Lasă-mă în pace ! Lăsați-mă în pace ! Ești afară !

MATEI, calm și pedant. — Domnule Emil... am vorbit cu Piteștii !

EMIL. — Ce-ai făcut, omule ? Dece nu te astâmperi ?

MATEI. — Poliția locală mi-a comunicat, că acolo nu există nici un avocat Bungrăzescu.

EMIL, hotărît. — Minte !

MATEI. — O instituție, când vorbește cu judecătorii ? Poliția ?

EMIL. — Minte ! Minte și poliția și telefonul și telegrafu și primăria și percepția ! Minte ! Mint toți... și ăștia s'au pupat... și eu am înebunit ! (reventându-și) Ce-ai făcut, mă ? Ce te-ai apucat să faci ? Ai întrebat acolo de un avocat Bungrăzescu ! Cine ți-a spus ție, că ăsta e avocat ? Avocat sunt eu ! ăsta nu e avocat ! ăsta e... (caută, zăpăcit) ...popă !... Nu !... E... ăsta... inginer ! La Pitești există un inginer Bungrăzescu... și ăla... e ăsta ! (răsuflă ușurat).

MATEI, contrariat. — Da ? Atunci e altă chestie !

EMIL. — Vezi ? Ei, acuma că te-ai lămurit, cară-te !

MATEI. — Nici nu m'am lămurit, nici nu mă car ! Pentrucă mai e ceva.

EMIL. — Mai e ceva ? Sigur ! Trebuie să mai fi născocit ceva.

MATEI. — Am vorbit și cu Vasile.

EMIL. — Care Vasile ?

MATEI. — Vasile, bărbatul Mariei !

EMIL, complet strivit. — Na !

MATEI. — Și Vasile mi-a indicat florăria în chestie. Am telefonat și la florărie !

EMIL, disperat. — Cine dracu m'a băgat într'o familie cu judecători de instrucție.

DIDINA, foarte atentă. — Și ?

MATEI. — Mi s'a răspuns dela florărie că într'adevăr

au avut o vânzătoare, Olga, pe care au dat-o afară pentru că cocheta cu clienții magazinului.

EMIL. — Au dat-o afară ?

DIDINA. — Asta e ! Ea e ! Asta !

MATEI. — Nu e asta !

EMIL, *incântat*. — Așa, da ! Bravo Matei ! Nu e asta ! (Didinei). Auzi ? Asta știe. Nu e asta. Bravo Matei ! Bravo. El e judecător de instrucție și se pricepe în cercetări. Bravo Matei !

MATEI. — Nu e asta ! Pe asta de-aici o chiamă Olga Bungrăzescu...

EMIL, *radios*. — Bravo, Matei !

MATEI. — ...și pe ailaltă, dela florărie, o chiamă Olga Frasin...

EMIL. — Bravo, Matei !

MATEI. — ...asta e măritată cu Bungrăzescu...

EMIL. — Bravo, Matei !

MATEI. — ...cealaltă e nemăritată..

EMIL. — Bravo, Matei !

MATEI. — ...și trăește cu un avocat care i-a luat o cameră la hotel Palace !

EMIL, *consternat*. — Du-te dracului Matei !

DIDINA, *incrementată*. — Un avocat ? Emil !

MATEI. — Vezi dar că în orice caz nu poate fi asta pentrucă Bungrăzescu, cum spune Emil, e inginer !

EMIL. — Bine, bine ! Acum c'ai isprăvit, du-te !

MATEI. — Nu mă duc, că n'am isprăvit.

EMIL. — Mai e... ceva ?

MATEI. — Mai vreau să știu ce fel de inginer e domnul acesta care îți stă doar o zi în casă și nu se dă în lături s'o batjocorească !

EMIL, *prăpădit*. — Batjocorească ! El ?... Casa ?... Didino !

DIDINA. — Cine e avocatul... Emil ?

EMIL, *scos din fire*. — Cu cine mi-a batjocorit casa, Didino ! (amândoi se uită unul la altul căutând să înțeleagă)

MATEI. — Simplu ! Nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă !

C O R T I N A

ACTUL AL TREILEA

Acelaș decor. În aceeaș zi, după o oră-două.

SCENA I

BUNGRĂZESCU, OLGA, MARIA, DIDINA

(La ridicarea cortinii nu e nimeni în scenă. Apare Bungrăzescu, gata de plecare, cu pardesiul pe el și cu paldria pe ceafă. Il urmează Olga, gata și ea de plecare. Coborând din stânga, se furizează amândoi spre eșirea din fund. Aud pașii Mariei și se întorc, fuga, ca să dispară tot prin stânga. Maria intră când, din dreapta, vine Didina foarte agitată)

DIDINA. — Unde e conașul ?

MARIA. — A eșit. Era foarte necăjit și spunea că se duce să-l caute pe conașul Matei.

DIDINA. — Bine. Du-te. (Maria eșe, după ce a aprins lămpile care luminează toată scena. Didina, enervată, urcă și se oprește un moment în vestibul. Apoi coboară în scenă tocmai când Bungrăzescu și Olga apar din nou ca să plece. Văzând-o pe Didina, amândoi vor să dea înapoi, dar nu poate fugi decât Olga, pentrucă Didina l-a văzut pe Bungrăzescu. Acesta își scoate paldria și, cu o amabilitate prefăcută și un râs silit, îngână câteva cuvinte fără înțeles)

SCENA II

DIDINA, BUNGRĂZESCU

BUNGRĂZESCU. — Eu... noi... nevastă-mea și cu mine... am fi vrut să plecăm, fără să vă mai deranțăm !... Emil nu e acasă ?

DIDINA. — Emil s'a dus să-l caute pe Matei. (amabilă) Ce face doamna ?

BUNGRĂZESCU. — Mersi. Bine. Vrea și ea să plece.

DIDINA. — Mai sunt câteva ore până la plecarea trenului.

BUNGRĂZESCU. — Da ? Mai bine ! Cu cât ești mai de vreme la gară, cu atât ești mai sigur că nu scapi trenul.

DIDINA, *preocupată*. — Imi pare foarte rău de ceea ce s'a petrecut astăzi, mai cu seamă că s'a întâmplat să se întâmple tocmai în casa noastră.

BUNGRĂZESCU, *făcând pe indiferentul*. — O !...

DIDINA. — Au fost lucruri foarte neplăcute pentru dumneata.

BUNGRĂZESCU. — Pentru mine ?... A, da !... Ce vreți ? Omul însurat trebuie să le suporte. Am cunoscut odată pe cineva căruia altul i-a luat nevasta și n'aveți idee cât de rău îi părea !

DIDINA. — Cred și eu !...

BUNGRĂZESCU. — Da, dar nu pentru ce crezi dumneata. Îi părea rău că, cel care i-a luat-o, o să i-o tri-mează înapoi.

DIDINA. — La dumneata nu e cazul.

BUNGRĂZESCU. — Nu e !...

DIDINA. — Probabil că simple cochetații care incurajează... fără urmări...

BUNGRĂZESCU. — Câtă vreme mă iubește numai pe

mine, puțin îmi pasă de ceea ce face cu alții. Trebuie să știi că în realitate femeia nu iubește decât pe un singur om, dar îi dă mai multe nume!

DIDINA. — Cum văd, ești un soț... primejdios de comod.

BUNGRĂZESCU. — La femei nu mă interesează trecutul.

DIDINA. — Bine... dar marchizul e prezentul...!

BUNGRĂZESCU. — Ah! Marchizul e așa de trecut, în cât e pe cale să și putrezească...

DIDINA. — Prin urmare, ceea ce ai auzit te lasă rece?

BUNGRĂZESCU. — Nu se teme nimeni de prezența marchizului, de oarece marchizul e totdeauna absent...

DIDINA, *chîntută de un mister*. — Iartă-mă dacă sunt indiscretă, dar nici odată n'am avut vreme să te întreb cine e nevasta dumitale?

BUNGRĂZESCU. — Cine e?... Ce? Vă face impresia că nu e?

DIDINA. — Cum se numea dânsa ca fată.

BUNGRĂZESCU. — Ca fată?... (*repede*) E fata unui angrosist de vinuri din Pitești... Era la un magazin... adică... într'un magazin, unde făcea târgueli. M-a văzut, am văzut-o, m'a plăcut, mi-a plăcut și ne-am luat.

DIDINA. — Foarte draguță femeie!...

BUNGRĂZESCU, *cu intima la loc*. — Nostimă! Așa e?

DIDINA. — Trebuie să fi fost foarte mult curtată în orașul ei.

BUNGRĂZESCU, *iar intră la grije*. — În orașul ei?... Da! Probabil.

DIDINA. — Cum... „probabil“? Vorbesc de când era fată.

BUNGRĂZESCU. — Ați cunoscut-o ca fată?

DIDINA. — Eu nu, dar dumneata.

BUNGRĂZESCU. — A, da! Eu! Dar pe urmă n'a mai fost!

DIDINA. — Și acum bănuiesc că trebuie să fie foarte anturată!...

BUNGRĂZESCU. — Ca toate femeile. Dar sunt unele femei, — și dumneata, de pildă, faci parte dintre ele, — care duc în privire scutul virtuții lor.

DIDINA, *simplu*. — Eu cred că te înșeli!

BUNGRĂZESCU, *sertos, mirat*. — Da? Cum? Adică să mă fi înșelat asupra d-tale. (*Își scoate pardesul și-l aruncă pe divan*) Aș regreta toată viața mea că nu m'am folosit de prilejul ce mi s'a oferit, pentru că dacă nu primești dragostea când ți se oferă, o ceri mai târziu când nu mai vrea ea de tine. Totul e să ști să prinzi clipa din sbor.

DIDINA, *cochetând, cu ironie*. — Poate că n'a trecut încă, sau a trecut și n'ai băgat de seamă.

BUNGRĂZESCU, *netrecător*. — Ce, glumești?

DIDINA. — De loc, dar nu e mai puțin adevărat că nevasta dumitale ar fi singura piedică. Cu nici un preț nu m'aș uita la un bărbat însurat.

BUNGRĂZESCU. — În cazul acesta aș divorța! Da?... Vrei să divorțezi și încă repede de tot?...

DIDINA. — Cum?... (*ironică*) Din pricina mea?... (*cu scârbă*) O!... (*și instinctiv aruncă privirea spre fund pe unde tocmai trece Maria*) Bine!... Divorțează! Îți dau timp.

BUNGRĂZESCU. Am pierdut timpul. Sunt ca și divorțat, pentru că... nu sunt însurat de loc!... (*și face haz*)

DIDINA, *surprinsă și încântată că începe să pătrundă misterul*) Ah!...

BUNGRĂZESCU, *uitându-se prin toate părțile*. — Comit o indiscreție!

DIDINA. — Cum? Olga nu e nevasta dumitale?

BUNGRĂZESCU. — Nu e!...

DIDINA. — Atunci cine e?

BUNGRĂZESCU. — Nu știu.

DIDINA. — Bine, dar ai adus-o dumneata.

BUNGRĂZESCU. — Și pe mine cine m'a adus?

DIDINA. — Ai venit singur!

BUNGRĂZESCU. — Cu gândul să rămân o clipă. (*pașionat*) Și n'am mai putut să plec!...

DIDINA, *trece ușor*. — Da, dar tot nu pot să înțeleg venirea acestei femei în casa mea!

BUNGRĂZESCU. — Ai s'o înțelegi. Pentru ca să mă împiedice să rămân, Emil, bunul meu prieten din copilărie, a scornit că sunt însurat. Trebuia să admit, ca să nu-l dau de gol, în vreme ce insistențele dumitale deveneau atât de încurajatoare, în cât cu riscul unei aventuri primejdioase mi-am inventat o nevastă cu care să mă înapoiez aici.

DIDINA. — Și cine e Olga?

BUNGRĂZESCU. — Prima femeie pe care am găsit-o și care s'a învoit, ușor, la o asemenea situație.

DIDINA. — Emil o cunoștea?

BUNGRĂZESCU, *puțin cam aturit*. — Nu!...

DIDINA. — Atunci cine este avocatul care o întreține la Hotel Palace?

BUNGRĂZESCU, *complex dezorientat*. — Un avocat?... Nu știu!... Nici n'am întrebat-o!... O, doamnă! sunt atâția avocați în București...

DIDINA. — Atunci fi bun te rog și roag-o să coboare până aici! După câte mi-ai spus, am nevoie de-o înmurmurire completă. (*Bungrăzescu nu se mișcă*) Chiam-o, te rog!...

BUNGRĂZESCU, *cu pasiune*. — Da, dar nu înainte de a-mi fi spus ultimul cuvânt!

DIDINA, *cu un zâmbet de dispreț*. — A, da!... Dar utie ce e!... Mi-e teamă să nu fac geloasă pe... Maria!...

BUNGRĂZESCU. — Maria?

DIDINA. — Biata fată! Pentru cinci sute de lei, nici n'a încercat să simuleze. (*Bungrăzescu umilit, lasă privirea în jos, când de sus Olga, apare foarte palidă și enervată*)

SCENA III

DIDINA, BUNGRĂZESCU, OLGA

OLGA, venind. — Ce bine e că vă găsec singură.

DIDINA, puțin mai amabilă. — Trimisesem să te cheame.

OLGA, jos. — Atunci s'a potrivit bine. Imi pare rău de tot ce s'a petrecut. Uite și bărbatul meu știe...

DIDINA. — E de prisos. Știu că nu ești nevasta lui?

OLGA, surprinsă. — Știi ??

BUNGRĂZESCU. — Da !...

DIDINA. — Nici n'aveți în deget inelul de alianță. Dar nu face nimic. Aș vrea să știu însă cine e avocatul cu care trăești dumneata ?.. Domnul Bungrăzescu mi-a spus că e Emil al meu, *(se uită la el, ca să surprindă vre-un semn. Bungrăzescu, în imposibilitate de a-l face, rămâne calm așteptându-se la orice)*

OLGA. — Ai spus dumneata ?

BUNGRĂZESCU, hotărît. — Nu !...

OLGA, liniștită. — M'aș fi mirat.

BUNGRĂZESCU. — Doamna Strâmbuleanu, a aflat de un avocat, dar în București sunt atâția avocați...

OLGA. — Numai eu câți cunosc !

DIDINA, mulțumită că și-a risipit îndoiala. — Ade-vărat ?

OLGA. — Asta e soarta noastră, să cunoaștem cât mai mulți bărbați și toți sunt la fel !...

DIDINA. — Atunci de ce îi schimbați într'una ?

OLGA. — Tocmai de aia, ca să găsim pe unul care să nu semene.

DIDINA. — Și, pentru că nu-l găsiți, găsiți cel puțin o scuză. Spune-mi, te rog, — cred, că n'ai să te superi și n'ai de ce să te ferești, dacă l'ai cunoscut pe Emil mai dinainte ?

OLGA. — Niciodată !...

DIDINA. — Dar... știu eu... de când ești la noi și-a făcut curte ?

OLGA. — Nu.

DIDINA. — Pe un om obișnuit să stea cu nasul vărât în dosarele prăfuite al tribunalelor, putea să-l turbure apariția vapoasă a unei femei... nostime !...

OLGA. — Nu! Când vă are pe dumneavoastră.

BUNGRĂZESCU. — Sunt cu totul de părerea ei !...

OLGA, inconștientă. — Cum ? Va să zică ești de părere că dumneaei e mai bine decât mine ! *(Didinei)* Să nu-l credeți doamnă, dar vrea să fie politicoasă. *(lui Bungrăzescu, răstîit)* Du-te de ia geamantanul.DIDINA, liniștită. — Duceți-vă. N'aș vrea să fiu pricina unei scene de gelozie... *(ese, în odaia ei. Olga și Bungrăzescu sunt pe scară)*

BUNGRĂZESCU. — Te-ai ținut bine, dar până la urmă n'ai putut să nu-ți dai în petic !

OLGA. — Da' mă lei de nevastă ?

BUNGRĂZESCU. — Nici vorbă că te iau ! *(ese stînga pe scară)*

SCENA IV

OLGA, MARIA *(care vine din fund)*

OLGA. — A ! Mario ! Unde e bărbatul dumitale ?

MARIA, obrasnică. — Ce vrei cu el ? Ai pus ochii pe el ?

OLGA. — Ce 'nseamnă obrăsnicia asta ? Vreau să ajute să-mi ducă geamantanul.

MARIA. — Da' singură nu poți să ți-l duci ?

OLGA. — Nu ți-e rușine ? Așa vorbești tu cu o cucoană ?

MARIA. — Care cucoană ?

OLGA. — Eu ! Ce, eu nu sunt cucoană ?

MARIA. — De !... ai fi pentru dumnealor, dar eu și Vasile te știm cine ești.

OLGA. — Cine e Vasile ?

MARIA. — Vasile... de !... Vasile, pe care îl cinsteai când ți-adeucea scrisorile din oraș.

OLGA. — Mie ? Ce scrisori ? Unde scrisori ?

MARIA. — La florărie. Ce te faci că nu ști ?

OLGA. — Minte. Eu sunt din Pitești.

MARIA. — Ce-are aface ? Eu sunt de la Comana și n'am făcut servitoare la București. Dumneata ai ni-merit-o mai bine.

OLGA. — Obrasnico !

MARIA. — Uite, Vasile e aici, dacă vrei ți-l aduc să-l vezi

OLGA. — Nu țiu de loc.

MARIA. — El te-a văzut și mi-a spus că, odată, l'ai trimis cu o scrisoare la unul care i-a spus ca să-ți spue că nu e acasă.

OLGA. — Cum ? Și era ?

MARIA. — Se vede că era, dacă i-a spus chiar el !

OLGA. — Mizerabilul ! Știu eu ! Trebuie să fi fost la maiorul de pe strada Lucaci.

MARIA. — Ei !... Vezi, că te-ai prins... cucoană !

OLGA. — Cum m'am prins ? Ce ? Nu poate să stea un maior pe strada Lucaci ? S'o fi dus pentru alta.

MARIA. — Da... dar cum ști că e ăla unde l'ai trimis pe Vasile ?

OLGA, încurcată. — Ascultă Mario, mie vorbă multă nu-mi place. Tu ești fată bună... îți dau cinci sute de lei ca să taci din gură.

MARIA. — Mulțumesc.

OLGA, se caută în poșetă. — Uite... că nici n'am.

MARIA. — Cum o să ai ? Ca să-i capeți trebuie să taci din gură !

OLGA, pe scara care duce la ei. — Traiane !... *(vine Bungrăzescu)* Uite, să-i dăm femeii ăștia cinci sute de lei. *(Maria, răsând, ese prin fund)*

BUNGRĂZESCU. — Iar ? Păi i-am mai dat odată !...

OLGA. — Afurisita ? Și mai voia încă cinci sute ! Auzi colo ! O mie de lei !... Păi... eu să am o mie de lei... *(nu se mai aude ce spune pentru că au dispărut repede amândoi)*

SOENA V

MATEI, EMIL (*vin amândoi prin fund*)

MATEI, *categoric* — Nu știu.

EMIL. — Ai afirmat adineaură și ești destul de serios ca să nu comiți o calomnie...

MATEI. — Cred... că te-ai convins de mine.

EMIL. — Tocmai. Pentru că nu glumești și pentru că ceea ce spui, se întemeiază totdeauna pe convingeri absolute, spune-mi ce s'a petrecut aicea ?

MATEI. — Despre cine e vorba.

EMIL. — Despre Bungrăzescu. Ai spus că mi-a batjocorit casa. (*Matei tace*) Matei ! Tăcerea ta mă înspăimântă.

MATEI. — Nu pot să-ți spun nimic. Secret profesional !

EMIL. — Ai văzut tu cu ochii tăi ?

MATEI. — Nu.

EMIL. — Dar atunci ?

MATEI. — I-am smuls mărturisirea.

EMIL. — Lui ?

MATEI. — Ei !...

EMIL, *inspăimântat*. — Va să zică... (*se dd înapoi cu ochi holbați*)

MATEI. — M'a implorat să nu spui nimic, din pricina bărbatului ei !... (*calm*) Secret profesional.

EMIL, *incremenit*. — Am priceput tot ! Am priceput !... Nu e secret profesional ! Olga nu poate fi pentru că n'ar fi avut de ce să-ți facă astfel de mărturisiri; doar Bungrăzescu îi este bărbat. (*furiș*) Atunci e... (*merge în stânga și strigă*) Didino ! Didino ! Didino ! (*pe scară, sus, apare Bungrăzescu speriat*) A ! Dumneata ! Poftim jos !... (*Bungrăzescu coboară repede treptele. Emil îl apucă de piept*)

SOENA VI

BUNGRĂZESCU, EMIL, MATEI

BUNGRĂZESCU. — Ce e, Emil dragă ? (*rămâne jos la scară*). Te-ai întors ?

EMIL, *sguduindu-l*. — Știu tot !... Am aflat tot ! Te-ai purtat în casa mea, ca un măgar ! (*Matei se așează pe un scaun și fumează*)

BUNGRĂZESCU. — Dacă ști... nu-ți mai ascund nimic...

EMIL. — Vasă zică mărturisești ?

BUNGRĂZESCU. — Da !... (*Emil e furios*) Ce vrei ? Nu suntem vinovați nici eu, nici ea... Nu trebuia să ne pui în contact direct unul cu altul !...

EMIL, *potolit*. — Pleacă !... Pleacă imediat... du-te ! (*apare Olga*)

SCENA VII

EMIL, BUNGRĂZESCU, MATEI, OLGA

OLGA. — Ce e ? Ce vă certați ? (*nu răspunde nimeni. Atunci ea coboară și întrebând cu ochii pe Bungrăzescu*) Ce e ?

BUNGRĂZESCU, *incet când ea e lângă el*. — A aflat de ceea ce s'a petrecut între noi astă noapte...

OLGA, *speriată*. — A aflat ?...

BUNGRĂZESCU. — Știe tot ! Nu credeam să te iubească așa de mult.

OLGA. — Săracul ! (*Emil ridică ochii și o vede. Atunci ea se apropie*) Imi pare rău ! Nu credeam că ai să suferi atâta !

EMIL, *mirat*. — Cum ? Toată lumea știe !

OLGA, *jenată*. — Numai noi ! N-a văzut nimeni !...

EMIL. — Atâta mai lipsea, să deschidă și fereastra. Ferestrele ! A !... Pentru că am avut nenorocita idee să sparg un geam când mă certam cu ea !... (*cu dispreț, lui Bungrăzescu*) Am spart un geam ca să-mi intri, dumneata, pe fereastră.

OLGA, *ca să spună ceva*. — Ce vrei ?... Așa a fost să fie !... Nu cred să fie atât de condamabilă o femeie care nu rezistă unui îndemn scârbos.

EMIL, *indignat*. — Ei asta îmi mai trebuie mie acum : să-mi faci și dumneata morală. Intervenția dumitale pune vârf la toate. Hai, plecați !

OLGA. — O să plecăm. Am și spus c'o să plecăm... dar n'aș vrea să crezi...

EMIL, *furiș*. — Isprăvește și pleacă. Du-te.

OLGA, *lui Bungrăzescu*. — Să ne luăm geamantanul. (*urcă scara amândoi*) Nu te vâra așa în mine că vede și se irită. (*dispar sus*)

SCENA VIII

EMIL, MATEI

EMIL, *lui Matei*. — Ei, domnule Matei, nu mai ai nevoie să-mi spui nimic. N'am siluit conștiința dumitale de magistrat, gelos pe secretul lui profesional. Corvingerea mi-am făcut-o singur. Nu e un secret profesional. E un secret de familie, și ca frate ai vrut să ascunzi lucrurile. Mizerabilul ăsta mi-a batjocorit casa cu Didina

MATEI, *surprins*. — Și cu Didina ?

EMIL, *mirat*. — Cum ? „Și cu Didina ?“ (*categoric*) Didina ! Sigur ! Chiar din ceea ce ai afirmat tu, reeșea clar că e vorba de Didina.

MATEI. — Pardon...

EMIL. — Și el la rândul său mi-a mărturisit că e vorba de Didina.

MATEI. — Să nu fie o eroare judiciară.

EMIL. — Ia, lasă-mă în pace cu nebuniile și cu tâmpeniile tale. Ce eroare ? De unde eroare ? În casa asta

sunt acum două femei : Olga și Didina. De Olga nu poate fi vorba pentru că știi și tu că Olga e nevastă-sa !... Prin urmare e Didina !

MATEI. — Da, dar ai uitat să numeri. Sunt trei !

EMIL. — Trei ? Olga, Didina, și... *(surprins)* Maria!...

MATEI. — Dela mine n'a eșit nici o vorbă.

EMIL, *mirat*. — Cum ? Maria ? Maria jupâneasa noastră ? N'am priceput, eu, bine ? Ori poate vrei, acum, într'un moment de luciditate, să dregi lucrurile ?

MATEI. — Crezând că cucoana s'a purtat ca o jupâneasă n'a fost decât jupâneasa care..

EMIL. — ...s'a purtat ca o cucoană !

MATEI. — Da !

EMIL. — Nu. Imposibil. Spui asta ca să mă liniștești și ca să-mi risipești bănușele.

MATEI. — Chiam-o.

EMIL. — Matei, nu pot să vâr slugile într'o chestie...

MATEI. — Chiam-o !

EMIL. — Matei, nu pot să vâr slugile într'o chestie...

MATEI. — Chiam-o !

EMIL. — ...atăt de intimă !

MATEI, *furtos*. — Chiam-o, când îți ordonă judecătorul de instrucție, altfel dau mandat de aducere !

EMIL, *iluminat*, *fuge în vestibul și strigă*. — Mario ! Mario ! *(apoi coboară și Maria intră imediat)*

SCENA IX

Aceși, MARIA, DIDINA

MARIA. — M'ați chemat, conașule !

EMIL. — Da, Mario ! Trebuie să-mi spui tu acum un lucru care să mă liniștească. Spune-mi dacă s'a petrecut ceva între tine și domnul Bungrăzescu.

MARIA, *cu o jenantă agasată*. — Iar ? Eu știam că sunt lucruri care nu se spune, mai cu seamă că Vasile tot nu știe !

EMIL, *nerăbdător*. — Cine e Vasile ?

MARIA. — Bărbatul meu !...

EMIL. — Și ce-mi pasă mie de bărbatul tău !...

MARIA. — Imi pasă mie, conașule, pentru că la noi nu ca la boeri. La noi, când află bărbatul, ne coto-nogeste.

EMIL, *nerăbdător*. — N'o să afle. Spune !

MARIA. — Mă mir și pentru ce mă tot întrebați atâta ? Conișele, pe unde am slujit, făceau asta toată ziua și nu se mai supăra nimeni !...

EMIL, *radios*. — Va să zică de tine era vorba ? La Maria făceați aluzie Matei ? *(răcorit)* Bravo Mario ! Bravo !... *(Maria cascadează ochii nedumerită)* Să-ți dea Dumnezeu sănătate. Bravo. *(scoate parale din buzunar)*. Na, cincii sute de lei să-ți cumperi ceva.

MARIA, *jenată*. — Mi-a mai dat și domnul Bungrăzescu cincii sute...

EMIL. — Nu face nimic !... Ia și dela mine !...

MATEI. — Un onorariu de o mie de lei !... *(se strămbă)*

EMIL. — Iți pare rău, dar tu nu poți să faci ce-a făcut ea !

MATEI. — Să dea Dumnezeu să poți, să faci tu, și să câștigi mii de lei !

EMIL, *o ia de umeri, pe Maria, aproape s'o îmbrățișeze*. — Tu ai făcut să-mi vie inima la loc.

DIDINA, *intră și surprinde scena*. — Emil ! Ce e asta ? Te-ai molipsit și tu dela musafirii noștri ?

MATEI. — Fi fără grijă. Justiția era de față !

EMIL, *în culmea bucuriei*. — Dragă, tu nici nu știi ce serviciu ne-a făcut această femeie de serviciu. *(Maria)* Și când s'a întâmplat asta ? Eri ?

MARIA, *cu ochii în jos*. — Nu. Azi de dimineață, după ce a plecat Vasile.

EMIL, *mirat*. — Azi de dimineață !! ? Păi... domnul Bungrăzescu n'a fost aici azi de dimineață. A venit abia la unu, la dejun.

MARIA. — Bine, dar a plecat de dimineață !..

EMIL. — Cum, de dimineață ?

MARIA. — A dormit aicea și-a plecat de dimineață.

MATEI, *intervine*. — Era foarte natural. A dormit aicea și de dimineață a plecat după treburi. Simplu ! Nu ? Ce zici ? Nimic nu-mi scapă !

EMIL, *nedumerit*. — Cum ? Domnul ăsta a dormit azi noapte... aici !

DIDINA, *râde ironic*. — Cu... nevastă-sa !...

EMIL, *pricepând toată eroarea*. — Aha !

MARIA. — Da, conașule. Da ce vă mirați ? Dumneata n'ai dormit cu conia ?

DIDINA. — Du-te Mario. *(Maria ese)*. Găsesc foarte inconvenabil să intrăm în detalii care nu ne privesc !...

EMIL. — Da... dar detaliile astea au ajutat să-mi vie inima la loc.

DIDINA, *cu ironie, cochetă*. — Te supără că prietenul tău a dormit cu... nevastă-sa ?...

EMIL, *stincer*. — Da de unde ! Să le fie de bine ! Ar fi fost mai rău dacă... *(lui Matei)* Tu ce mai stai ? Ce mai vrei ? Mai du-te dracului că m'ai ofticat de când stai pe capul meu ! Hai ! Pleacă ! Ce mai aștepti ?

MATEI, *lângă telefon*. — Să-mi răspundă Piteștiul...

EMIL. — Iar ?

MATEI. — Da. Poliția locală cercetează dacă în orașul Pitești există un „inginer” Bungrăzescu !

EMIL. — Există ! Când îți spun eu că există, există ! Crede și nu mai cerceta !

MATEI. — O să vedem ! *(ese în dreapta)*

DIDINA. — Ascultă Emil, degeaba ascunzi. Știu totul chiar din gura lor.

EMIL, *speriat*. — Ști... tot ?

DIDINA. — Da. Și nu sunt supărată de fel.

EMIL. — Nu ești supărată de fel ? Tare sunt curios să aflu ce știi ?

DIDINA, *numai lui*. — Incăpățânarea ta, de a nu

primi pe nimeni în casă, te-a făcut să-l însori pe prietenul tău, crezând că nu-l voi primi și cu nevastă-sa împreună. Atras însă, aci — de farmecul Mariei probabil — a născocit o femeie pe care n'a cunoscut-o și cu care s'a incurcat. Simplu ! Nu ?

EMIL. — Nimic nu-ți scapă nici ție ! Se vede că ești soră cu Matei. Așa e ! Ai ghicit !...

DIDINA. — Și-ți pare rău ?

EMIL. — Mie ? Din contra ! (*Bungrăzescu îmbrăcat și cu geamantanul în mână coboară de sus*)

DIDINA. — Spune-i-o și lui. Eu mă duc la dânsa. Biata femeie se jenează să mai dea cu ochii de noi.

EMIL. — Așa e ! Mititica ! !

SCENA X

EMIL, MATEI, BUNGRĂZESCU

BUNGRĂZESCU. — Imi pare bine. Te văd mai vesel !

EMIL, *răzând calm*. — Azi noapte ai dormit aicea.

BUNGRĂZESCU. — Da.

EMIL. — Cu Olga ?

BUNGRĂZESCU. — Credeam, că ști... de vreme ce-ai avut adineaurea o eșire atât de violentă.

EMIL. — Da !... De-ai... am avut-o ! Dar acum mi-a trecut.

BUNGRĂZESCU. — Probabil că ai aflat dela... Matei citire !... Dumnealui a descoperit...

EMIL. — Aș ! Matei nu descoperă niciodată ce trebuie.

BUNGRĂZESCU. — Imi părea rău că te vedeam necăjit. Dar atitudinea dumitale, de acum, imi arată că nu ești supărat pe mine.

EMIL. — Din contra.

BUNGRĂZESCU. — E... o femeie nostimă...

EMIL, *speriat*. — Cine ?

BUNGRĂZESCU. — Olga !

EMIL. — A, da !...

BUNGRĂZESCU. — Cu care poți petrece de minune, dar care nu merită să-ți cheltuești averea și să-ți rui-nezi sănătatea.

EMIL. — Probabil că rămâi cu dânsa ?

BUNGRĂZESCU. — Nu.

EMIL. — Cum ? Nu plecați împreună ?

BUNGRĂZESCU. — Ba da ! O să plecăm împreună, ca s'o conduc până la hotel.

EMIL. — Și pe urmă ?

BUNGRĂZESCU. — Pe urmă... mă duc și eu de unde am venit.

EMIL. — De unde ai venit ? Acum poți să-mi spui.

BUNGRĂZESCU. — Dela... Pitești.

EMIL. — Asta e o glumă ! Spune-mi adevărat.

BUNGRĂZESCU. — Ce nevoe, să ști ! Destul că'n casa dumitale am înlăturat buclucurile. Pe nevastă ți-am liniștit-o; pe Olga o vezi cine e !...

MATEI, *intră și umblă agitat*. — Probabil c'o să mă cheme la telefonul ăsta !

EMIL. — Numai pe bietul Matei nu l-ai liniștit. Uite-l cât e de agitat. Așteaptă răspunsul dela Pitești. I-am spus că ești inginer și-a pus poliția de-acolo să cerceteze... !

BUNGRĂZESCU. — Da ? Telefonul de-aicea merge !

EMIL. — Merge.

BUNGRĂZESCU. — Merge și telefonul din odaia dumitale de lucru ?

EMIL. — Firește ! Sunt în legătură .

BUNGRĂZESCU. — Atunci dă-mi voie să telefonez de-acolo (*trece dincolo, lăsând geamantanul, când, sus pe scară apare Didina cu Olga*)

SCENA XI

EMIL, DIDINA, OLGA, BUNGRĂZESCU (*alături*) MATEI
(*în fund*) MARIA

MARIA, (*venind prin fund*) Am adus mașina.

OLGA. — Adio, doamnă ! (*lui Matei*) Adio domnule.

MATEI. — Vă sărut mâna doamnă... (*dar când să-l dea mâna, sună telefonul. O lasă și dă fuga la aparat*) St ! Vă rog tăcere ! Liniște, vă rog ! Nu vorbește nimeni. (*la aparatul în mână*)

VOCEA LUI BUNGRĂZESCU, *de alături în vreme ce ceilalți pricep și își rețin un zâmbet*) Allo ! Casa domnului Strâmbuleanu ?

MATEI. — Da.

BUNGRĂZESCU. — Aicea e Piteștiul ! Dorim să vorbim cu domnul magistrat Matei Pintenaru.

MATEI, *nerăbdător și interesat*. — Da, da ! Chiar eu sunt ! (*face semneperate să nu-l întrerupă nimeni*) Cine e acolo ?

BUNGRĂZESCU. — Poliția din Pitești. Allo ! Nu mă întrerupe domnișoară !

MATEI. — Allo !... Da !... Aud ! (*răstindu-se la cei din scenă*) Să nu ne întrerupă nimeni ! Să nu mă întrerupă nimeni ! ! (*în aparat*) Eu sunt ! Pintenaru.

BUNGRĂZESCU. — Ați cerut informațiuni asupra unui domn inginer Bungrăzescu din localitate ?

MATEI, *nerăbdător*. — Da !... Și ?

BUNGRĂZESCU. — Avem onoarea a vă comunica de urgență că, da !... Avem aici la Pitești... pe domnul inginer Bungrăzescu. Persoană foarte onorabilă.

MATEI. — Bravo ! Insurat ?

BUNGRĂZESCU. — Da. Cu fata unui angrosist de vinuri... O chiamă Olga ! Vă salut domnule magistrat !

MATEI, *radios*. — Mulțumesc ! Mulțumesc domnule ! (*închide telefonul și Bungrăzescu se strecoară re pede în scenă, ascuns cu spatele de Emil care râde*) Ei !... Am descoperit totul.

EMIL. — Ce-ai descoperit, mă ! (*celorlalți, răzând*) Ce-o fi descoperit ?

MATEI, *mândru*. — Nu pot să spun la toată lumea !

EMIL. — Spune-mi numai mie.

MATEI, *cu mâna întinsă*. — Dă-te la o parte. (*dă mâna lui Bungrăzescu*) Domnule inginer, te felicit și sunt încântat. Pitestiul îmi răspunde, că ești din Pitesti și ești inginer!

EMIL. — Nu-ți spuseseam eu?

MATEI. — Cercetările nu se bazează pe simplele mărturisiri ale martorilor! (*tuturor*) Hai? Ce ziceți? Nimic nu-mi scapă!

BUNGRĂZESCU. — Așa e! (*Olghii*) Să mergem! (*Di-dinei*) Sărut mâna, doamnă! (*lui Matei*) Adio, domnule judecător!

MATEI. — Mi-a părut foarte bine, domnule inginer Bungrăzescu. (*Cucoanele es, însoțite de Matei*)

BUNGRĂZESCU, *singur în scenă cu Emil*. — Adio, domnule Strâmbuleanu.

EMIL. — Nu! Nu, adio! La revedere, pentru că noi trebuie să ne mai vedem.

BUNGRĂZESCU. — Nu mai trebuie de loc!

EMIL. — Nici odată?

BUNGRĂZESCU. — Nici odată!

EMIL. — Dar, în definitiv, cine ești dumneata domnule?

BUNGRĂZESCU. — Un om pe care l-ai inventat și de care nu mai ai nevoie! Noapte bună! (*își strânge mâna, când din fund vine Matei*)

MATEI. — Haide, domnule, că te-asteaptă cucoana.

BUNGRĂZESCU. — Viu! (*dă să iasă*)

EMIL, *impresionat*. — Înainte de a pleca, spune-mi măcar atât: Cum te cheamă.

MATEI. — Asta e bună! Cum să-l cheame!? Bungrăzescu!

BUNGRĂZESCU, *eșind*. — Uite! Ți-a spus dumnealui!

MATEI. — Simplu! Nu? Ce zici? Nimic nu-mi scapă! (*Și cortina cade repede, în vreme ce Emil se uită după Bungrăzescu*)

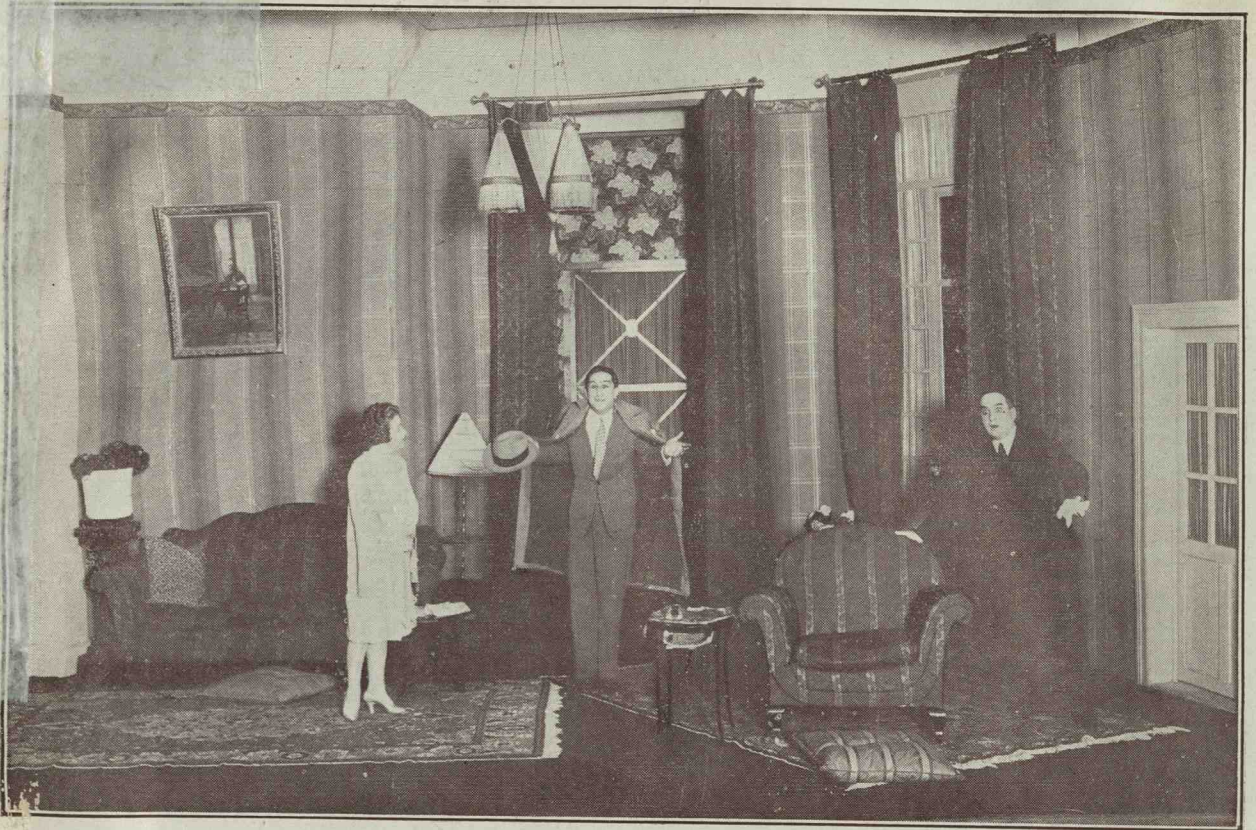
S. A. D. R.

PUBLICAȚIUNE DE TEATRU ROMĂNESC

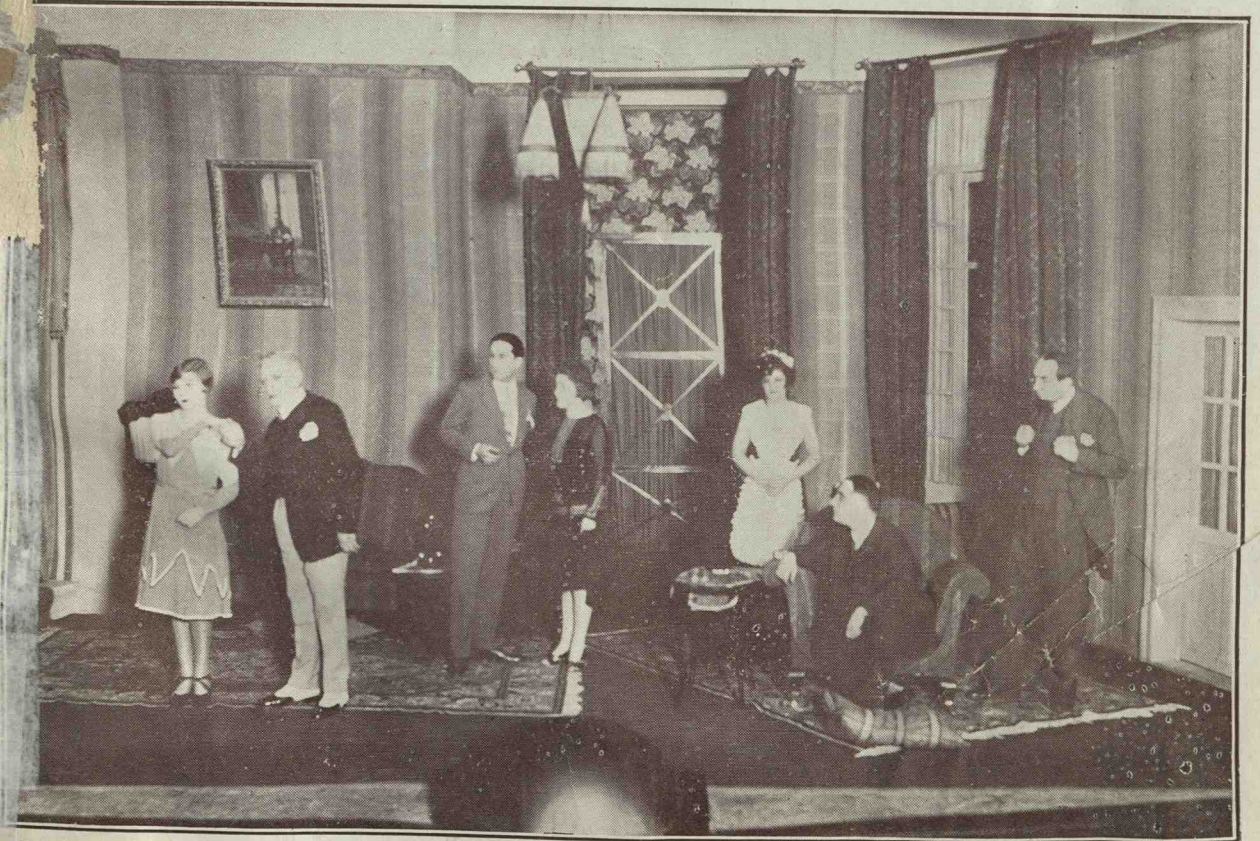
- PĂCALĂ, snoavă în 4 acte de *Horia Furtună*
ALLEGRO MA NON TROPPO, comedie în 3 acte de *I. Minulescu*
DOMNIȘOARA NASTASIA, com. tragică în 3 acte de *G. Mth. Zamfirescu*
LUMINIȚA, piesă în 3 acte de *Țicu Arhip*
OMUL CARE A VĂZUT MOARTEA, comedie în 3 acte de *Victor Eftimiu*
GREȘALA LUI DUMNEZEU, piesă în 3 acte de *Caton Theodorian*
PAPAGALII, dramă în 3 acte și un prolog de *Const. Răduț*
CORIOLAN SECUNDUS, comedie în 3 acte de *Mihail Sorbul*
INCURCĂ LUME, comedie în 3 acte de *A. de Herz*

Sub tipar :

- UN EROU, piesă în 3 acte de *N. Chirișescu*.



ACTUL INTAIUL



ACTUL AL DOILEA

zian la zi. O frumoasă onestitate literară l-a făcut să nu scrie nota. În locul unei farse, d-sa ne-a oferit o foarte spirituală comedie. Omul de litere a făcut omului de teatru toate concesiile cerute de scenă, dar nu a mers pe calea concesiilor până la totală abdicare. *Incurcă-Lume* înseamnă, mai de grabă, o fericită împăcare între literatură și scenă“.

„Rampa“, sub pînă d-lui V. Timuș anunță:

O seară mult așteptată și care a întrecut toate așteptările.

O biruință bine meritată pentru eforturile susținute ale excelenței companii a Teatrului Mic.

O recompensă copioasă pentru generozitatea cu care d. A. de Herz dăruiește trei ore de bucurie, de răs cascădat, de bună petrecere.

Spectacolul nou și ispititor de-a vedea pe autorul cel mai amuzant și mai popular al zilei apărând el însuși pe scenă — nu în amator care se amuză să înlocuiască pe unul din interpreți — ci pentru ca să-și creeze singur rolul de rezistență, e întregit de substanța comediei însăși.

O lucrare românească, cu alură de vodevil, cu un substrat însă care pune *Incurcă-lume* alături de cele mai strălucite și mai valoroase lucrări franțuzești de gen.

D-l de Herz are aerul să spună: *Incurcăturile* ni le pricinuim singuri, inutil și fără ca nimic și nimeni să ne oblige.

O minciună menită să ascundă un lucru ce ți se pare dezagreabil, îți va crea mult mai dezastruoase dezagrame decât vroiai să eviți. Oricâte încercări,

din partea oricui, nu vor reuși să înlăture avatansa năpraznică și implacabilă a *Incurcăturilor*. Și căi de minunat sunt trasate tipurile, eroii acestei epopei a *Incurcăturii*, a vodevilului însuși, dacă vrei.

În „*Văitcrul*“ scrie d-l Paul I. Prodan:

„Herz este prea cunoscut nouă. De-atâtea ori am avut prilejul să-i relevăm incontestabilele calități de meșteșugar și talentul său atât de vioi, de sprinten, de agreabil. Cu aceleași însușiri a scris trei acte ale unui vodevil care poate concura cu succes, cu foarte piesele importante de acest gen.

Incurcă-Lume s'a bucurat de o excelență interpretare în frunte cu autorul comediei. Alături de d-sa o serie de valoroase elemente a smuls aplauzele unui public încântat și laudele criticilor teatrali.

Despre d-ră Leny Căller, comediana care și până atunci dar mai ales de atunci încolo a făcut o glorioasă carieră, scrie d. Alexandru Kirîțescu în „*Cu-vântul*“:

„...într-o vînzătoare de florărie, dămușcă aiurită și fată bună a fost minunat de adevărată, cu mijloace foarte simple, cu replici svărlite cu un ton familiar dar cari au stîrnit hohote de rîs, cu tăceri eloquente și hilariante, rolul său n'a fost mare, dar a făcut din el o mică capodoperă de compoziție și pitoresc. N-a scăpat nici un moment teatral, n'a neglijat nici un efect. Bravo, bravo, din toată inima“.

Incurcă-Lume intrat în repertoriul teatrelor noastre își ia locul, cu cinste, în seria editată de S. A. D. R.

QUARANTA

